

NADA S ONU STRANU GROBA

Biblijska objava o budućnosti
onih koji su zaspali u smrti

SADRŽAJ

POGLAVLJE I: Što je smrt?	3
POGLAVLJE II: Je li čovjek besmrtn?	5
POGLAVLJE III: Što je s paklom?	8
POGLAVLJE IV: Duhovi i spiritizam	15
POGLAVLJE V: Što je nebo?	20
POGLAVLJE VI: Gdje je raj?	23

UDRUGA ISTRAŽIVAČA BIBLIJE

Kneza Branimira 18, 44010 Sisak

098-199-4362

www.istrzivaciBiblijeuHrvatskoj.com

NADA S ONU STRANU GROBA

POGLAVLJE I

Što je smrt?

Smrt je čovjekov najveći neprijatelj; a jedino Biblija, od svih izvora informacija dostupnih čovjeku, pruža nam određene informacije o budućnosti onih koji su pogođeni ovim strašnim čudovištem. Božja Riječ obećava da dolazi vrijeme kada "više neće biti smrti"; i nadalje, da će oni koji su umrli ponovno živjeti. (Otkr. 21:4; Ivan 5:28,29) Spoznaja o Stvoriteljevoj pripremi za umiruću rasu trebala bi biti prava utjeha onima koji tuguju za svojim voljenim mrtvima.

Uz samu jezivu avet smrti, tu je i gotovo univerzalna neizvjesnost o tome što leži s onu stranu groba. Što se događa s pojedincem u sljedećem trenutku nakon smrti? Je li taj pojedinac još uvijek živ na neki misteriozan način, zapravo lebdeći oko pogrebnih salona dok su se njegovi prijatelji okupili da oplakuju njegov odlazak? Ili je otišao na neki nepoznati i "prelijepi otok negdje"? Ili, u slučaju da pokojnik nije bio kršćanin, nalazi li se sada u tradicionalnim regijama prokletih, gdje je osuđen na vječnu muku u paklu vatre i sumpora?

Koliko god se trudili, ne možemo u potpunosti izbaciti ova pitanja iz svojih misli. I dok se mnogi od nas mogu djelomično tješiti mislju da su barem mnogi naši bliski prijatelji i rođaci koji su umrli bili dobri ljudi, i vjerni vjernici u kršćanstvo kako su ga razumjeli, te bi stoga, prema našim prihvaćenim vjerovanjima, sada trebali biti sretni na nebu; ipak, svi mi smo imali neke drage prijatelje, a vjerojatno i rođake, koji su umrli izvan okvira ortodoksnog vjerovanja i prakse, i ne možemo a da se ne pitamo što je s njima bilo. Pate li sada ili su sretni?

ZNANOST NE PRUŽA NIKAKVU NADU

Znanost nam govori da nema dokaza o nastavku ljudskog života kada nastupi smrt.

Budući da je ovo doba materijalizma, mnogi su skloni prihvatiti ovo gledište. Tvrdi se da se čovjek, što se tiče životnog principa, ne razlikuje od nižih životinja; da viša inteligencija ljudske vrste nije posljedica tradicionalne teorije prema kojoj čovjek u sebi skriva zasebnu inteligenciju zvanu "duša" ili "duh", već činjenice da posjeduje superiorniji, profinjeniji organizam od životinjskog stvaranja.

Obratimo sada pozornost na nekoliko biblijskih redaka koji jasno pokazuju da je znanost u pravu što se tiče sadašnjeg stanja mrtvih. Propovjednik 9:5 glasi: "Jer živi znaju da će umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa." Psalam 49:10-12 također govori o tome: "Jer vidi da mudri ljudi umiru, jednako propadaju i bezumnik i glupan, i ostavljaju drugima svoje bogatstvo. Misao im je nutarnja da će kuće njihove trajati dovijeka, i stanovi njihovi od koljena do koljena; imenima svojim prozvaše zemlje. Ipak, čovjek u časti ne ostaje: sličan je životinjama koje propadaju."

U Postanku 2:7 rečeno nam je da je "Jahve, Bog, napravio čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahnuo dah života; i čovjek je postao živa duša." Kasnije, nakon prijestupa ovog izvorno savršenog para, Bog je rekao: "U znoju lica svoga kruh ćeš svoj jesti dokle se u zemlju ne vratiš; ta iz zemlje uzet si bio: prah si, u prah ćeš se i vratiti." (Post. 3:19) U Psalmu 146:4 David daje izričitu izjavu o stanju onih koji se vraćaju u prah. Citiramo: "Njegov dah izlazi, on se vraća u svoju zemlju; u taj isti dan propadaju njegove misli." Ako jezik uopće išta znači, onda nema zabune u činjenici da ove riječi opisuju mrtvu osobu kao potpuno nesvjesnu, pri čemu su sve misli propale.

Obratite ponovno pozornost na izjavu psalmista "Njegov dah izlazi, on se vraća u svoju zemlju." Ako je čovjek, kao svjesno, živo

biće, doveden u postojanje spajanjem materijalnog tijela s dahom života, činilo bi se razumnim da kada se ova dva elementa razdvoje, život prestaje; a to je točno ono što redak navodi – "u taj isti dan propadaju njegove misli."

Neki bi se mogli pitati o "dahu života", misleći možda da je to nešto što nastavlja živjeti nakon što tijelo umre. Ostavit ćemo temu "duše" za kasnije razmatranje, ali istražimo sada odlomak koji opisuje proces umiranja, pokazujući točno što se događa s dva glavna elementa koja je božanska, stvaralačka mudrost spojila kako bi proizvela ljudski život. On glasi: "Tada će se prah vratiti u zemlju kakav je i bio; a duh će se vratiti Bogu koji ga je dao." – Prop. 12:7

Ključ za ispravno razumijevanje ovog retka nalazi se u riječi "vratiti", koja se koristi s obzirom i na tijelo i na duh. Za tijelo se kaže da se vraća u zemlju. To je zato što su njegovi elementi izvorno došli iz zemlje. Iz toga slijedi, dakle, da ako se duh vraća Bogu, on je morao biti kod Boga prije nego što je ušao u ljudski organizam. Ako biti kod Boga u ovom smislu znači biti na nebu, onda iz toga proizlazi da ako je "duh" koji se ovdje spominje svjestan entitet, sposoban uživati u životu na duhovnom nebu, to znači da je svatko od nas morao biti na tom duhovnom nebu prije nego što smo se rodili; inače se ne bi moglo reći da se "vraćamo" kada umremo.

ŠTO JE "DUH" ZAPRAVO

Hebrejska riječ koja je ovdje prevedena kao "duh", je ruah. Prof. Strong, poznati autoritet za hebrejski i grčki jezik, govori nam da ova hebrejska riječ ruah znači "vjetar" ili "dah". To je ista hebrejska riječ koja je prevedena kao "dah" u Postanku 7:15, gdje se kaže da ga posjeduju niže životinje. Citiramo: "Uđoše k Noi u arku, dvoje po dvoje od svakog tijela, u kojem je dah [ruah] života." Ako upotreba riječi ruah za opisivanje daha ili duha života u ljudskim bićima znači da u sebi imamo inteligentan entitet neke vrste koji nastavlja živjeti nakon što tijelo umre, to također znači da niže životinje inherentno posjeduju slično neopipljivo nešto što nikada ne može umrijeti.

Ali kada rezoniramo u skladu s Božjom Riječi, sve je jasno. Postanak 2:7 izjavljuje da je Bog stvorio čovjeka od praha zemaljskog i "udahnuo mu u nosnice dah života". Rečeno je da je rezultat spajanja tijela s dahom života taj da je "čovjek postao živa duša". Očito, kada se tijelo vrati u zemlju, a dah ili duh života vrati se svom izvornom izvoru – Bogu koji ga je dao – on ostavlja pojedinca u potpuno istom stanju u kojem je bio prije rođenja, a to je bilo stanje nepostojanja.

Da bismo još definitivnije riješili ovo pitanje, trebamo se samo okrenuti Propovjedniku 3:19-21, gdje se ponovno koristi hebrejska riječ ruah, a tamo je rečeno da dah [ruah] i čovjeka i zvijeri ide na isto mjesto u smrti. Citiramo: "Jer što se događa sinovima ljudskim, događa se i zvijerima; ista im je sudbina: kako umire jedan, tako umire i druga; da, svi imaju jedan dah [ruah]; tako da čovjek nema nikakve prednosti nad zvijeri: jer sve je ispraznost. Svi idu na jedno mjesto: svi su od praha, i svi se u prah vraćaju. Tko zna [da] duh čovjeka ide gore [na nebo] i [da] duh zvijeri ide dolje u zemlju?"

Zapisi Novog zavjeta o temi smrti u potpunosti se slažu s onima iz Starog zavjeta. Isus ukazuje da su mrtvi u stanju nesvjesnosti, koje on uspoređuje sa snom. U Ivanu 11:1-46 imamo čudesno otkrivajući izvještaj o bolesti, smrti i buđenju Lazara, Isusovog dragog prijatelja. Marta i Marija, Lazarove sestre, također su bile Gospodinove prijateljice, i kada se njihov brat razbolio poslale su poruku Isusu pretpostavljajući da će odmah doći u pomoć. Umjesto da odmah ode do postelje svog prijatelja Lazara, Isus je odugovlačio. Nakon što je prošlo neko vrijeme rekao je svojim učenicima: "Naš prijatelj Lazar spava; ali ja idem da ga probudim iz sna." Učenici su to pogrešno razumjeli, pretpostavljajući da Isus misli na prirodni san. Tada im je otvoreno rekao: "Lazar je mrtav." Kasnije, kod Lazarovog groba, Isus se obratio ovom mrtvacu jakim glasom govoreći: "Lazare, izađi," i rečeno nam je da je "mrtvac izašao". Ovdje nema ni nagovještaja da je Lazarova "duša" bila ili u nebu blaženstva ili u paklu muka. Prema izvještaju, spavao je u smrti. Da, Isus je vjerovao u "san smrti".

U izvještaju o Lazarovom buđenju iz sna smrti naglašena nam je činjenica da je biblijska nada za život s onu stranu groba u jamstvu da će doći do uskrsnuća mrtvih, a ne u pretpostavci da čovjek posjeduje inherentnu besmrtnost. Apostol Pavao se u potpunosti slaže s tim. U I. Korinćanima 15:12-18 on zaključuje da ako nema uskrsnuća mrtvih, onda, "oni... koji usnuše u Kristu propadoše."

I u knjizi Otkrivenja nalazimo istu dosljednost misli što se tiče nesvjesnog stanja mrtvih. Na primjer, Otkrivač kaže: "More predade svoje mrtvace; a smrt i pakao predaše mrtvace koji bijahu u njima." (Otkr. 20:13) Ostavili bismo temu pakla za kasnije razmatranje. Dovoljno je sada uočiti činjenicu da su, prema upravo citiranom retku, oni koji su u biblijskom "paklu" proglašeni mrtvima. To znači da nisu živi i da se ne muče. Redak također otkriva da je nada mrtvih u tome da će biti izvedeni iz pakla – uskrsnuti u život.

Ukratko dakle, odgovor na pitanje, Gdje su mrtvi? glasi da su oni sada u stanju nesvjesnosti; da je sva nada za život s onu stranu groba usredotočena na biblijsko jamstvo da kroz moćnu silu velikog Stvoritelja, koju će božanski Krist provoditi tijekom dolazećeg razdoblja kraljevstva, treba doći do "uskrsnuća mrtvih, i pravednih i nepravednih." – Djela 24:15

SOTONINA LAŽ

Prije nego napustimo ovu fazu teme, dobro je da se na trenutak zaustavimo kako bismo

skrenuli pozornost na podrijetlo lažne teorije koja je tako općenito prihvaćena u kršćanskim i nekršćanskim religijama, da "smrti nema". Ako Biblija tako jasno uči da je smrt mračna stvarnost i čovjekov najgori neprijatelj, odakle ideja da mu je to prijatelj u smislu da je tek vrata u drugi život?

Odgovor na ovo pitanje nalazi se u izvještaju Knjige Postanka o čovjekovom padu u grijeh i smrt. Sotona, djelujući preko zmijske, u razgovoru o tome s majkom Evom prije prijestupa koji je donio smrt, rekao je: "Ne, nećete umrijeti." (Post. 3:4) Bog je rekao da će kazna za neposlušnost biti smrt – "sigurno ćeš umrijeti." (Post. 2:17) Svjedočanstvo cijele Biblije dosljedno je s ovom izvornom izjavom o tome što će sačinjavati kaznu za grijeh. "Plaća za grijeh je smrt", izjavljuje Pavao. (Rim. 6:23) "Duša koja griješi, ona će umrijeti", kaže Ezekiel. (pogl. 18:4) U Otkrivenju 20:2,3 shvaćamo da je "stara zmija" koja je prevarila majku Evu nastavila biti varalicom sve od tada; a povijest otkriva da je to doista istina.

Kroz stoljeća uložen je svaki mogući obmanjujući napor kako bi se poduprla Sotonina laž: "Ne, nećete umrijeti." Kao rezultat toga, gotovo svi danas koji pokušavaju vjerovati u nekakvo buduće postojanje, temelje svoju vjeru na pretpostavci da čovjek posjeduje inherentnu besmrtnost. Ali, što Pisma kažu o besmrtnosti? Sljedeće poglavlje raspravlja o ovoj točki.

POGLAVLJE II

Je li čovjek besmrtan?

Teorija o inherentnoj besmrtnosti, koja tvrdi da kada čovjek umre zapravo postaje živiji nego prije nego što se to dogodilo, temelji se na pretpostavci da negdje unutar ljudskog organizma vrebava neuhvatljiv, neopipljiv i nevidljiv ego ili inteligencija zvana "duša". Tvrdnja teologa je da je ta duša besmrtna, odnosno otporna na smrt; stoga, kada tijelo umre, ova unutarnja inteligencija, ili stvarni

čovjek, bježi iz svog zatvora ljudskih ograničenja i slobodan je zauvijek uživati u životu na mnogo višoj razini postojanja – osim, naravno, ako to nije bila zla duša. U potonjem slučaju, prema tradicionalnoj teologiji, duša mora trpjeti neizrecive muke u gorućem paklu doslovne vatre; ili u najboljem slučaju, prema rimokatoličkoj teologiji, proći kroz dugo

razdoblje u čistilištu prije nego što može uživati u slobodi i blagoslovima neba.

Izrazi "besmrtna duša" i "neumiruća duša" tako se često koriste u religioznim razgovorima da oni koji nisu istraživali uzimaju zdravo za gotovo da su to biblijski izrazi. Iz tog razloga će za mnoge biti pravo iznenađenje kada saznaju da se ti izrazi uopće ne mogu naći u Bibliji. Tradicionalna besmrtnost ljudske duše proizvod je isključivo mašte, nemajući nikakvu biblijsku potporu.

Riječ "duša" i njena množina "duše", koriste se u Bibliji više od pet stotina puta, ali ni u jednom slučaju se ni ne nagovještava misao da su ljudske duše besmrtne. Naprotiv, gdje god Biblija raspravlja o temi smrti u vezi s dušom, ona izrazito i jasno navodi da je duša, baš kao i tijelo, podložna smrti. Na primjer, preko proroka Gospodin kaže: "Gle, sve su duše moje; kako duša očeva, tako i duša sinovljeva pripada meni: duša koja griješi, ona će umrijeti." (Ezek. 18:4) U Novom zavjetu čitamo Isusove riječi: "Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti; nego se radije bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu [Geheni]." (Mat. 10:28) Da, čak i one duše koje idu u biblijski pakao su uništene, a ne mučene ili natjerane da pate.

Riječ "duša" u Starom zavjetu prevedena je od hebrejske riječi nefeš. Profesor Young u svojoj Analitičkoj konkordanciji Pisama (Analytical Concordance of the Scriptures) navodi da ova riječ nefeš jednostavno znači "životinja", ili, slobodno prevedeno, ono što je živo ili animirano – osjetilno biće. Riječ se u Starom zavjetu koristi u vezi s nižim životinjama, kao i s čovjekom. U Brojevima 31:28 primjenjuje se na životinje poput goveda, magaraca i ovaca. Dakle, kada bismo inzistirali na tome da hebrejska riječ nefeš, prevedena kao "duša" u Starom zavjetu, znači besmrtna duša, tada bismo morali zaključiti da i niže životinje posjeduju besmrtne duše – zaključak koji bi malo tko prihvatio.

Riječ "duša" u Novom zavjetu prevedena je od grčke riječi psihe. Znamo da ova riječ ima potpuno isto značenje kao hebrejska riječ nefeš, iz razloga što je apostol Petar koristi za

prevođenje potonje kada citira iz Psalma 16:10. Apostolov citat nalazi se u Djelima 2:27, i glasi: "Jer nećeš ostaviti dušu moju [grčki, psihe, hebrejski, nefeš] u paklu, niti ćeš dati da Svetac tvoj vidi truljenje." Petar nam govori da je ovo proročanstvo u vezi s Isusovom smrću i uskrsnućem, da njegova duša nije ostavljena u paklu.

U Mateju 26:38 zabilježeno je da je Isus rekao: "Duša je moja nasmrt žalosna." To je u potpunosti u skladu s proročanskom izjavom o Isusu koja kaže da je njegova duša bila "prinesena kao žrtva za grijeh". Da, Isusova je duša umrla, i kroz tu veliku žrtvu duše cijelog čovječanstva otkupljene su od smrti, i u konačnici će biti uskrsnute iz stanja smrti.

Još jedna zanimljiva upotreba grčke riječi psihe [hrvatski, "duša"] u Novom zavjetu nalazi se u Djelima 3:20-23. Ovdje imamo proročanstvo koje opisuje djelo obnove, ili uskrsnuća, koje će Mesija izvršiti nakon svog drugog dolaska i uspostave svog kraljevstva. Rečeno nam je da tada "svaka duša koja ne poslušatoga proroka, bit će istrijebljena iz naroda." Tako i Stari i Novi zavjet naglašavaju činjenicu da su ljudske duše smrtne, podložne smrti, i da će u konačnici sve zle duše biti uništene – a ne sačuvane i mučene, kako bi nas vjerovanja mračnog vijeka htjela uvjeriti.

STVORENA PRVA LJUDSKA DUŠA

Obratimo sada pažljivo pozornost na proces kojim je prva ljudska duša dovedena u postojanje, jer će nam to pomoći da jasnije razumijemo što je duša zapravo. Biblijski izvještaj o tome dan je u Postanku 2:7, koji glasi: "Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života; i čovjek postade živa duša."

Zapazite da je ovdje prikazano kako je duša rezultat, ili proizvod, sjedinjenja tijela, ili organizma, s dahom života – "čovjek postade živa duša". Ovaj redak ne kaže, kao što su mnogi u prošlosti pogrešno pretpostavljali, da je Bog stvorio čovjeka i onda u njega ubrizgao dušu – on radije izjavljuje da je u stvaranju čovjek "postao" duša, što je sasvim drugačije.

Prvo, prema izvještaju, organizam, ili tijelo čovjeka, bio je oblikovan – od "praha zemaljskog". To je znanstveno u skladu s činjenicama kako ih danas poznajemo, jer je čovjekovo tijelo u potpunosti sastavljeno od različitih kemijskih elemenata koji se nalaze na zemlji. Zatim, u ovaj organizam udahnut je "dah života" – oživljavajuća snaga zraka koji udišemo, koji je neophodan i za ljudski i za životinjski život. Hebrejska riječ koja je ovdje prevedena kao "dah", je nešama, što, prema profesoru Youngu, doslovno znači "dah". Činjenica da je udahnut u nosnice oca Adama naglašava činjenicu da je to bio dah. Nosnice bi se zasigurno činile čudnim mjestom za smještaj besmrtnih duša.

Što se sada dogodilo kada je dah života upuhan u nosnice ovog prvog ljudskog organizma? Jednostavno ovo, on je oživio, ili, kako tekst izjavljuje, postao je "živa duša". Tako gledano, "duša" je zapravo ono što proizlazi iz spajanja organizma sa životodajnim svojstvima daha – "dahom života". Jednostavna ilustracija za to je električna žarulja. Organizam žarulje sa svojim unutarnjim vakuumom, žarnom niti itd., nije svjetlost; niti je to elektricitet koji teče kroz taj organizam; ali sjedinjenje žarulje sa strujom proizvodi svjetlost. Uništite žarulju (organizam) ili isključite električnu struju (što odgovara dahu života) i svjetlo se gasi; to jest, ono prestaje postojati, biva ugašeno.

Upravo tako je i s ljudskom dušom. Kada se tijelo ošteti bolešću ili nesrećom do te mjere da više ne može funkcionirati dovoljno dobro da reagira na životvorne impulse daha života, duša, ili život, pojedinca se "gasi", to jest, prestaje postojati, umire. Isto tako, ako se iz bilo kojeg razloga ili na bilo koji način tijelu uskrati dah života, kao kod utapanja ili gušenja, život također prestaje – duša umire.

U vezi s tim, naravno, treba imati na umu da je velika tajna života, čije smo vanjske manifestacije u stanju donekle razumjeti, u rukama Stvoritelja. On je veliki Stvoritelj, ne samo čovjeka, već i nižih životinja. On je za sav život na zemlji ono što je sunce za svu prirodnu svjetlost; to jest, on je izvor. Čovjeku nije moguće oblikovati organizam, staviti u njega

malo zemljine atmosfere i učiniti ga živim. Doslovni zrak je dah života i ljudima i nižim životinjama, jer je to sredstvo Stvoritelja pomoću kojeg se životni princip prenosi na sva živa bića na zemlji.

Ovaj životni princip, međutim, nije inteligencija sama po sebi, već puka Božja moć kojom postoji sav život. U Postanku 7:15,22 kaže se da isti taj dah života posjeduju i niže životinje.

Nastavljajući naše istraživanje otkrit ćemo da je razlog zbog kojeg Biblija nudi nadu u buduću i vječni život ljudskim bićima koja slušaju Božji zakon taj što Stvoritelj namjerava nastaviti im davati životni princip, a ne zbog toga što je on prvobitno u njihov organizam stavio nešto otporno na smrt.

NADA U BESMRTNOST

Kao što je već primijećeno, izraz "besmrtna duša" uopće se ne može naći u Bibliji. Riječ "besmrtn" koristi se samo jednom u cijeloj Bibliji, a u tom jednom slučaju primjenjuje se na Gospodina, a ne na čovjeka. Citiramo: "A Kralju vjekova, besmrtnome, nevidljivome, jedinome mudrome Bogu, čast i slava u vijeke vjekova." (I. Tim. 1:17)

U I. Timoteju 6:16 imamo redak sličan prethodnom u kojem se koristi riječ "besmrtnost". Ovaj tekst također govori o Gospodinu i glasi: "Koji jedini ima besmrtnost, koji prebiva u svjetlu kojemu se ne može pristupiti; kojega nitko od ljudi nije vidio, niti ga može vidjeti: kojemu pripada čast i moć vječna." Ova dva biblijska retka trebala bi definitivno riješiti pitanje je li čovjek po prirodi besmrtno stvorenje.

Riječ "besmrtnost" se koristi još četiri puta u Bibliji, a u svakom slučaju ona opisuje buduću uvjetnu nagradu za one koji u ovom životu vjerno koračaju stopama Učitelja. I baš ovdje naglasimo još jednom činjenicu da ne pokušavamo dokazati da nema budućeg života za ljudska bića, već radije, da se sva nada u buduću život, prema Bibliji, temelji na činjenici da će doći do uskrsnuća mrtvih, a ne na pretpostavci da smo po prirodi besmrtni, pa stoga ne možemo umrijeti.

Ostaviti ćemo općenitu temu uskrsnuća za sada, zastajući ovdje tek toliko da primijetimo četiri stiha koji govore o kršćaninovoj nadi da će s Gospodinom biti uzvišen do besmrtnosti. Rimljanima 2:7 glasi: "Onima [kršćanima] koji postojanošću u dobrom djelu traže slavu i čast i besmrtnost, vječni život." Ovaj tekst pokazuje da besmrtnost sada nije kršćaninov posjed, već da je to nešto za čim se treba težiti, "postojanošću u dobrom djelu".

U I. Korinćanima 15:53 čitamo: "Jer ovo raspadljivo mora se obući u neraspadljivost i ovo smrtno mora se obući u besmrtnost." Ovdje nam je rečeno da je "besmrtnost" svojstvo, u koje se, ako ga se ikada želi posjedovati, mora "obući". Apostol izrazito kaže da smo sada

"smrtna" bića. Sljedeći stih glasi: "A kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost i ovo smrtno obuče u besmrtnost, tada će se ispuniti riječ koja je napisana: Pobjeda iskapi smrt."

Postoji samo još jedan tekst u Bibliji u kojem se pojavljuje riječ "besmrtnost", a to je II. Timoteju 1:10. On glasi ovako: "A očitovana je sada pojavkom Spasitelja našega Isusa Krista, koji je obescrijepio smrt i učinio da zasja život i besmrtnost po evanđelju." Iz ovog je odlomka očito da nitko prije Prvog dolaska našeg Gospodina nije imao čak ni priliku težiti za besmrtnošću, kao što se crkvu u ovom Evanđeoskom dobu potiče da čini. To, nadalje, pokazuje da je sva nada u život i besmrtnost usredotočena na Isusa i njegovo otkupiteljsko djelo.

POGLAVLJE III

Što je s paklom?

Doktrina kršćanskog vjerovanja koja je uvelike iskrivljena praznovjermima mračnog vijeka jest ona koja se odnosi na kažnjavanje onih koji nisu poslušni božanskom zakonu. Vidjeli smo kako su jasna učenja Biblije ta da je "plaća za grijeh smrt." (Rim. 6:23) Otkrili smo da je biblijska definicija smrti stanje nesvjesnosti – simbolično opisano kao san. Također smo otkrili da se smrtna kazna primjenjuje na "dušu", ili cjelokupno biće, i nije ograničena samo na raspadanje ljudskog organizma. S obzirom na ove jednostavne, ali jasno izražene biblijske istine, mnogi će se prirodno i s pravom raspitivati o doktrini vječnih muka za zle.

Odgovor na ovu prividnu poteškoću postaje očit kada shvatimo da je teorija o vječnom mučenju isključivo dogma stvorena od čovjeka i nema apsolutno nikakvog uporišta u Svetom pismu. Istina, Biblija uistinu puno govori o paklu, čak se i izraz "pakleni oganj" može naći u svetom zapisu; pa ipak, nakon istraživanja, otkriva se da biblijski pakao uopće nije mjesto muka, već je to jednostavno stanje mrtvih; a otkrili smo da je to stanje nesvjesnosti.

Svi znaju, naravno, da je naša engleska Biblija prijevod s hebrejskih rukopisa Starog zavjeta i grčkih rukopisa Novog zavjeta. Stoga, kako bismo imali čvrst temelj činjenica na kojima bismo mogli donositi zaključke o ovom važnom pitanju koje se odnosi na božanski naum i plan, potrebno je konzultirati stručnjake za hebrejski i grčki jezik u vezi sa stvarnim značenjem različitih drevnih riječi koje su u našoj engleskoj Bibliji prevedene kao "pakao". Čineći to, odjednom nam se otvara poplava iznenađujućih informacija.

Otkrivamo, na primjer, da postoji samo jedna hebrejska riječ u cijelom Starom zavjetu koja je prevedena kao pakao, a ta riječ je šeol. Ova se riječ pojavljuje ukupno 65 puta. U prijevodu Biblije kralja Jakova ona je 31 put prevedena kao grob, 31 put kao pakao i 3 puta kao jama. Dr. James Strong, profesor hebrejskog i grčkog, definira šeol kao "svijet mrtvih". Ali da bismo došli do konačnog zaključka o točnom stanju koje vlada u ovom "svijetu mrtvih", potrebno je konzultirati samu Bibliju.

Hebrejska riječ šeol pojavljuje se u Propovjedniku 9:10, gdje je prevedena kao "grob". Citiramo: "Sve što ti ruka nađe da čini,

čini to svom snagom svojom; jer nema ni djela, ni namjere, ni znanja, ni mudrosti u grobu [šeol] u koji ideš." Ovo je nadahnuta definicija hebrejske riječi šeol – jedine riječi prevedene kao pakao u Starom zavjetu. To jasno pokazuje da je ovaj "svijet mrtvih" tihi, uspavani svijet, u kojem nema spoznaje, nema svijesti. Tijekom četiri tisuće godina, od stvaranja Adama do Prvog Isusovog dolaska, Jehova nije upotrijebio ni jednu drugu riječ osim ove kako bi opisao stanje mrtvih. Ako je vječno mučenje kazna za grijeh, ne bi li bilo krajnje neljubazno i nepravedno držati ljude u neznanju o tome tako dugo vremensko razdoblje?

Dobri prorok Job znao je da je šeol stanje nesvjesnosti usporedivo sa snom, te je iz tog razloga, kada je tako snažno patio, i mentalno i fizički, molio Gospodina da mu dopusti da siđe u to stanje. Da, Job se zapravo molio da ode u biblijski pakao. Njegova molitva glasi: "O, da bi me u grobu [šeolu] sakrio, da bi me tajno čuvao dok ne prođe gnjev tvoj, da bi mi odredio vrijeme i sjetio me se!" Primijetite da je Job želio otići u šeol kako bi izbjegao Božji gnjev. Kako se ovo uvelike razlikuje od teološke teorije vjerovanja prema kojoj je pakao mjesto gdje Bog s najvećom zlobom iskaljuje svoj gnjev na svima koji tamo idu! Još jedna stvar koju ovdje treba primijetiti jest da je Job bio vjerni Gospodinov sluga, a ipak je očekivao da će otići u biblijski pakao kada umre. Što bi to moglo značiti?

Pažljivo ispitivanje svih tekstova u Starom zavjetu u kojima se pojavljuje riječ šeol otkrit će da je taj "svijet mrtvih" stanje u koje prilikom smrti odlaze i dobri i loši, i svetac i grešnik. To, međutim, nije nužno trajno stanje smrti. Zapravo, Job nije očekivao da će ostati u smrti, pa je u zaključku svoje molitve tražio od Gospodina da ga se sjeti tako što će ga dozvati iz šeola. On postavlja pitanje: "Kad čovjek umre, hoće li opet živjeti?", a zatim sam odgovara na svoje pitanje potvrđujući svoju nadu u uskrsnuće, ovako: "Zazvat ćeš, a ja ću ti odgovoriti: zaželjet ćeš se djela ruku svojih." Job 14:13-15

Samo je jednom u Starom zavjetu pomisao na bol povezana s riječi pakao, a to je u Psalmu 116:3, koji glasi: "Obuzeše me smrtne muke,

snadoše me patnje paklene [šeola]." David je govornik u ovom odlomku, i premda je ponekad popuštao iskušenjima, ipak je, zbog odanosti srca svom Stvoritelju, za njega rečeno da je čovjek po "Božjem vlastitom srcu." (Djela 13:22) Zasigurno takav netko ne bi bio prikladan kandidat da trpi muke pakla iz crkvenog vjerovanja. Što onda on misli kada kaže: "Snadoše me patnje paklene"?

Značenje Davidovih riječi u ovom tekstu postaje očito kada uzmemo u obzir kontekst. On pripovijeda kako ga je Gospodin izbavio od smrti, iako je zapravo bio dovoljno bolestan da umre. "Paklene patnje" na koje se on osvrće jasno su bolovi i patnje vezani uz proces umiranja – bolest koja je konačno rezultirala prorokovom smrću, iako je na neko vrijeme bio od nje izbačen. Gledano s tog stajališta, možemo vidjeti da bi se sva patnja na svijetu koja u konačnici vodi do smrti s pravom mogla smatrati "paklenim patnjama", jer ona završava u stanju smrti, šeolu, biblijskom paklu.

PAKAO U NOVOM ZAVJETU

Grčka riječ had koristi se u Novom zavjetu za prevođenje hebrejske riječi šeol, kada se citira iz Starog zavjeta. Zanimljiv primjer za to su Djela apostolska 2:27, koja glase: "Jer nećeš ostaviti dušu moju u paklu [hadu], niti ćeš dati da Svetac tvoj vidi truljenje." Ove su riječi citat iz 16. psalma, gdje je, prema nadahnutom svjedočanstvu apostola Petra, prorok David prorekao Isusovu smrt i uskrsnuće. U ovom proročanstvu David koristi hebrejsku riječ šeol, a prevodeći je apostol koristi grčku riječ had. Iz ovoga znamo da had u Novom zavjetu ima potpuno isto značenje kao šeol u Starom zavjetu. Budući da prorok u Propovjedniku 9:10 definira šeol kao stanje nesvjesnosti, čini se da nema mjesta sumnji u vezi s novozavjetnim značenjem riječi pakao.

Davidovo proročanstvo iz Psalma 16:10, koje, kao što je ranije primijećeno, Petar tumači kao ono koje se odnosi na Isusovu smrt i uskrsnuće, posebno je zanimljivo zbog činjenice da ono stavlja Isusa u biblijski pakao tijekom vremena kada je bio mrtav. Stoga je očito da biblijski pakao nije onakvo mjesto kakvim ga je

teologija mračnog vijeka predstavljala; jer zasigurno ne bismo mogli zamisliti da je Isus otišao na mjesto mučenja. Ali, kada se prisjetimo da je biblijski pakao stanje ili uvjet smrti, možemo vidjeti zašto je Isusu bilo neophodno da ode u pakao. Biblija jasno pokazuje da je Isus, u svom otkupiteljskom djelu za ljudsku rasu, zauzeo mjesto grešnika u smrti, da je postao otkupnina, ili odgovarajuća cijena, za grijeh svijeta. Čineći to, on je okusio "smrt za svakoga", stoga je otišao u stanje smrti, biblijski pakao. – Iza. 53:3-10; I. Tim. 2:3-6; Heb. 2:9

POVRATAK IZ PAKLA

Kako bismo bili potpuno uvjereni da biblijski pakao nije mjesto vječnog mučenja, kao što bi nas tradicionalna teologija htjela uvjeriti, okrenimo se Otkrivenju 20:13 i 14. U ovom odlomku se grčka riječ had, prevedena kao "pakao", koristi u Bibliji po posljednji put. Citiramo: "More predade mrtvace koji bijahu u njemu; i smrt i pakao [had] predaše mrtvace koji bijahu u njima; i svaki bi suđen po svojim djelima. I smrt i pakao [had] bačeni su u ognjeno jezero. To je druga smrt."

Tri istaknute činjenice postaju očite dok proučavamo prethodni odlomak: Prvo, da biblijski pakao nije nužno trajno prebivalište ni zlih ni pravednih, jer se kaže da on predaje svoje mrtve. Drugo, da biblijski pakao nije ognjeno jezero. Treće, da su oni za koje se ovdje kaže da su bili u paklu tamo bili mrtvi, a ne živi, trpeći navodne agonije ponora prokletih iz mračnog vijeka.

Kao što je već primijećeno, ovo je posljednje spominjanje pakla u Bibliji, i ovdje ga nalazimo opisanog kao mjesto ili stanje, potpuno ispražnjeno od svojih stanovnika, a zatim spaljeno ili uništeno u simboličnom ognjenom jezeru. Vatra je jedan od najrazornijih elemenata poznatih znanosti, i Gospodin je ovdje koristi kako bi prikazao, ili simbolizirao, činjenicu da had, stanje smrti koje je proizašlo iz prijestupa naših prvih roditelja još u Edenu, konačno treba biti potpuno uništeno. – I. Kor. 15:26

KLJUČEVI PAKLA

U Otkrivenju 1:18 na mogućnost da pakao na kraju mora predati svoje mrtve pozornost nam skreće sam Isus, sljedećim riječima: "Ja sam onaj koji živi, i bio sam mrtav; i evo, živim u vijeke vjekova, Amen; i imam ključeve pakla i smrti." Ključevi se koriste za otključavanje vrata ili dveri. Isus je kupio ove simbolične ključeve pakla i smrti vlastitom smrću. To mu daje božanski autoritet da otključa veliku tamnicu smrti i oslobodi njezine zarobljenike; a u odlomku koji izjavljuje da su "smrt i pakao predali mrtvace koji su bili u njima", upravo je to ono što se prikazuje da se događa.

Da Isus sada posjeduje božansko pravo podizati mrtve također ističe apostol Pavao u Rimljanima 14:9, koji glasi: "Jer je Krist zato i umro, i uskrsnuo, i oživio, da bude Gospodar i mrtvima i živima." Kao Gospodar mrtvih, on je obećao upotrijebiti svoj službeni autoritet i moć, "ključeve pakla", da bi obnovio svijet u život. To je smisao vlastitih Učiteljevih riječi zabilježenih u Ivanu 5:28,29: "Ne čudite se tome: jer dolazi čas u koji će svi koji su u grobovima čuti njegov glas, i izaći će; oni koji su činili dobro, u uskrsnuće života; a oni koji su činili zlo, u uskrsnuće suda." – Revidirana verzija

Nakon ove evakuacije svijeta mrtvih iz šeola, ili hada, uslijedit će, kao što je naznačeno u Otkrivenju 20:14, uništenje pakla. Ovo nije bila nova misao za pisce Novog zavjeta, jer je to bilo prorečeno davno prije u Starom zavjetu. Preko proroka Hošee Gospodin kaže: "Otkupit ću ih iz vlasti groba; izbavit ću ih od smrti: o smrti, bit ću tvoje pošasti: o grobe [šeolu], bit ću tvoje uništenje: kajanje će biti skriveno od mojih očiju." (Hoš. 13:14)

Obratite pozornost na blagoslovljeno jamstvo dano u ovom odlomku: "Kajanje će biti skriveno od mojih očiju." To jest, Gospodin je definitivno odlučio uništiti smrt i pakao, i to će zasigurno biti slavno ostvarenje njegove ljubazne namjere u korist pale rase.

BOGATAŠ U PAKLU

Oni koji inzistiraju na tome da grčka riječ had u Novom zavjetu označava mjesto beskrajnih muka, a ne stanje nesvjesnosti u smrti, kao što Biblija tako jasno uči, citiraju prispodobu o bogatašu i Lazaru u nastojanju da dokažu svoju tvrdnju. Istina je, naravno, da je riječ pakao u ovoj prispodobi prijevod riječi had; ali pažljivo i nepristrano ispitivanje izvještaja pokazat će da se on ne može dosljedno koristiti za dokazivanje da dobri ljudi idu na mjesto blaženstva kada umru, dok se zle osobe predaju mjestu mučenja.

Profesor Benjamin Wilson, autor prijevoda Novog zavjeta The Emphatic Diaglott, znajući da had ne označava mjesto muka, bio je zbunjen kako bi razumio način na koji se on koristi u ovoj prispodobi, pa iznosi fusnotu u kojoj se nude dokazi da bi cijela prispodoba mogla biti interpolacija, a ne zapravo dio svetih spisa uopće. Je li to istina, ne možemo reći; međutim, kada se izvještaj promatra u svjetlu toga da je to prispodoba, a ne izjava o doslovnim činjenicama, čini se da nema potrebe sumnjati u njezinu autentičnost. Kako bismo imali jasno na umu detalje prispodobe, predlažemo pažljivo ponovno čitanje izvještaja koji se nalazi u Luki 16:19-31.

ČUDNO, AKO JE DOSLOVNO

Prema teologiji mračnog vijeka, ova prispodoba trebala bi poučavati da svi dobri ljudi koji vjeruju u Krista idu na nebo kada umru, te da sve zle osobe koje ne prihvaćaju Krista u ovom životu idu na mjesto vječnog mučenja nakon smrti. Ipak, koliko god to čudno izgledalo, pažljivo ispitivanje prispodobe ukazuje na to da se o dobrim ili zlim ljudima uopće ništa ne govori; niti se išta govori o nebu. Sve što se kaže o navodno kreposnom čovjeku iz prispodobe jest to da je bio siromašan i prekriven čirevima, da je jeo mrvice koje su padale s bogataševog stola i da su mu psi lizali rane. O bogatašu se samo priča da je raskošno živio, nosio dobru odjeću i dopustio siromahu da leži na njegovim vratima.

Niti je, prema prispodobi, bolesni prosjak otišao na nebo kada je umro, već su ga anđeli odnijeli u "Abrahamovo krilo". Ako je ovo izjava doslovne činjenice, to bi isključilo mogućnost da itko drugi ikada bude blagoslovljen sličnom nagradom nakon smrti, iz razloga što u Abrahamovom krilu ne bi bilo mjesta za više od jednog bolesnog prosjaka. S druge strane, ako se razumije da Abrahamovo krilo simbolizira nebo, a prosjak predstavlja one koji su kvalificirani za nebo, onda je jedina nada za bilo koga od nas u tome da postanemo siromašni prosjaci puni čireva prije nego što umremo – da, i da nam psi ližu čireve.

Mnogo je drugih nedosljednosti u ovoj prispodobi ako se promatra u svjetlu tradicionalne teologije. Zapravo, u njoj nema niti jedne stavke koja je u skladu s teorijom da kršćanski vjernici idu na nebo kada umru, dok nevjernici idu na mjesto muka. Jedina točka u izvještaju za koju su se teolozi uhvatili kako bi poduprli dogmu o mučenju koja sramoti Boga jest to što se kaže da je bogataš nakon smrti okružen mučeničkim plamenom. Ali što je Isus mogao misliti pod ovim čudnim izvještajem?

Već smo se osvrnuli na ovaj odlomak Pisma kao na prispodobu. U toj misli leži rješenje o tome što ona doista znači. U prispodobi ono što je rečeno ne treba shvaćati doslovno. Možda nismo u stanju dogmatski utvrditi čemu je Isus namjeravao poučiti ovom prispodobom, ali važnost koja se pridaje "ocu Abrahamu" čini se da ukazuje na to da ona na neki način ima veze s iskustvima prirodnog Abrahamovog sjemena; jer su to bili oni u Isusovo vrijeme koji su Abrahama zvali svojim ocem. (Mat. 3:9; Ivan 8:33,39; Rim. 4:1) Stoga se čini razumnim zaključiti da bogataš iz prispodobe treba ilustrirati židovsku naciju. To nije neuobičajen simbolizam, jer čak i danas imamo "Johna Bulla" koji predstavlja britansku naciju, i "Ujaka Sama" koji predstavlja Sjedinjene Države.

Židovska nacija bila je kraljevska nacija u Božjim očima, koju je on odabrao kao kanal kroz koji će njegovi obećani blagoslovi teći svim ostalim narodima. Ovo kraljevsko stajalište prirodnog Abrahamovog sjemena bilo

je u prispodobi predočeno bogataševom purpurnom odjećom. Također je nosio fini lan, što je ilustriralo tipičnu pravednost koja je Židovima pripala kao rezultat njihovog nastojanja da održe Mojsijev zakon, a također i kroz žrtve službe u Šatoru od sastanka. Na temelju svih bogatih obećanja koja su im dana, raskošno su živjeli svaki dan, baš kao što navodi prispodoba. Uistinu, upravo su bogati Gospodnji blagoslovi njima postali kamen spoticanja. Pavao, citirajući Psalam 69:22, kaže: "Neka im stol njihov bude zamkom, i mrežom, i stupicom i platom." Rim. 11:9

Čini se da je prosjak u prispodobi prikladna ilustracija pogana u vrijeme Isusovog Prvog dolaska. Sa stajališta Božje naklonosti, bili su doista siromašni. Sva su obećanja bila dana Židovima i kroz Židove. Od svakog poganina koji je do tada želio blagoslove pravoga Boga zahtijevalo se da postane Židov tako što će biti učinjen prozelitom. Za Židove su pogani bili "psi", nedostojni bilo kakve posebne pažnje.

Status i Židova i pogana uvelike se promijenio nedugo nakon Isusovog raspeća i uskrsnuća. Židovi su odbacili i razapeli svog Mesiju te su kao rezultat toga bili odbačeni od božanske naklonosti. U ovom smislu riječi oni su umrli. Izgubili su svoje mjesto glavne naklonosti pred Gospodinom, i kao nacija otišli u zaborav. Ali kao narod su nastavili živjeti; a od tog dana do danas plamenovi progonstva gutali su ih gotovo neprestano.

Prosjak je također umro; to jest, pogani su prestali biti narod koji Bog u potpunosti ignorira, već se božanska naklonost proširila na njih, i svi koji su povjerovali bili su odneseni u Abrahamovo krilo. Drugim riječima, postali su nasljednici obećanja danih Abrahamu i kroz Abrahama. U vezi s tim Pavao kaže: "A Pismo, predvidjevši da Bog vjerom opravdava pogane, unaprijed navijesti evanđelje Abrahamu." (Gal. 3:8) Iako je tijekom cijelog Evanđeoskog doba bilo moguće da pojedinačni Židovi postanu kršćani i tako postanu duhovna Abrahamova djeca, božanska je providnost na taj način upravljala stvarima da učini pogane posebnim primateljima njegove naklonosti u tom smislu – oni su zauzeli mjesto glavne naklonosti, što je ilustrirano "Abrahamovim krilom."

Kao što je bogataš u prispodobi molio Abrahama da pošalje Lazara s kapi vode da mu rashladi jezik – da mu ublaži patnju – tako su više puta kroz doba Židovi kao narod preklinjali Boga da pošalje mjeru olakšanja iz kršćanskih izvora! No, poteškoće i progonstva su se nastavili. Doista je postojala velika provalija između Židova i duhovno favoriziranih pogana tijekom cijelog ovog dugog razdoblja – provalija koju je bilo nemoguće premostiti. Ništa u prispodobi, međutim, ne ukazuje na to da je ovo mučenje bogataša trebalo trajati zauvijek. Ostala Pisma jasno pokazuju da je već sada ovdje vrijeme kada će židovska nacija biti vraćena na svoje prijašnje mjesto božanske naklonosti kao prirodno Abrahamovo sjeme.

Još jedna zanimljiva točka u prispodobi jest to da se za "petero braće" koje spominje bogataš također kaže da im je Abraham otac. Kada je nacija oslobođena iz ropstva u Babilonu, prema ukazu perzijskog kralja Kira, 500 godina prije Prvog dolaska našeg Gospodina, oni koji su se stvarno vratili u Palestinu bili su uglavnom iz dva plemena, iako se nekoliko njih vratilo iz svih plemena. (II. Ljet. 36:20-23; Ezra 2:1) Ako je ovaj jedan bogataš predstavljao dva plemena, onda se ostalih deset plemena, od kojih većina nije imala priliku doći u izravan kontakt s Mesijinim učenjima pri njegovom Prvom dolasku, mogu prikladno predstaviti s petero braće.

Tako gledano, utvrđuje se da je svaki detalj prispodobe u skladu s Biblijom kao i s povijesnim činjenicama; dok bi s druge strane, ako bismo je pokušali promatrati kao doslovnu izjavu koja bi trebala prikazati konačne nagrade za pravedne, to bilo krajnje nedosljedno i apsurdno. Ne samo to, već bi to značilo da je Biblija kontradiktorna i nepouzdana jer, kao što smo već vidjeli, za šeol u Starom zavjetu i had u Novom zavjetu izričito se navodi da su stanja u kojima nema spoznaje, dok se u ovoj prispodobi kaže da u hadu postoje muke. Sve je jasno kada shvatimo da se ovdje misli na nacionalnu smrt, dok pripadnici nacije nastavljaju živjeti i biti progonjeni.

NEUMIRUĆI CRVI – NEUGASIVA VATRA

Iako je šeol jedina starozavjetna riječ prevedena kao "pakao", had, njegov grčki ekvivalent, nije jedina riječ prevedena kao "pakao" u Novom zavjetu. Neposredno izvan drevnog Jeruzalema nalazila se dolina u kojoj su se spaljivala mrtva tijela i drugi gradski otpad; a kaže se da se sumpor koristio kao pomoć u ovom poslu uništavanja – vjerojatno kao dezinficijens. Ovo se mjesto na hebrejskom zvalo Dolina Hinom; a Grci su ga zvali Gehena. Tako se ova grčka riječ Gehena koristi nekoliko puta u Novom zavjetu, a u prijevodu kralja Jakova prevedena je našom engleskom riječi "pakao". Kaže se da su mrtva tijela određenih zločinaca koje su Židovi smatrali nedostojnima uskrsnuća bila bačena u Gehenu; stoga Isus koristi ovu riječ da bi opisao stanje vječnog uništenja u koje u konačnici moraju otići potpuno samovoljni grešnici.

Ova se riječ Gehena prevodi kao "pakao" u Marku 9:43-48, što glasi ovako: "Ako te tvoja ruka sablažnjava, odsijeci je: bolje ti je bez ruke ući u život, nego s obje ruke otići u pakao, u oganj neugasivi: gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. I ako te tvoja noga sablažnjava, odsijeci je: bolje ti je hrom ući u život, nego s obje noge biti bačen u pakao, u oganj neugasivi: gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi. I ako te tvoje oko sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednim okom ući u kraljevstvo Božje, nego s oba oka biti bačen u pakleni oganj: gdje crv njihov ne umire i oganj se ne gasi."

U svakom slučaju u prethodnom odlomku, riječ pakao prijevod je grčke riječi Gehena, i stoga je očito aluzija na simbolično značenje razornih učinaka požara koji su neprestano gorjeli u dolini Hinom. Cijela je slika prije slika uništenja nego muka. Čak i spominjanje crva koji ne umiru, pojačava ovu sliku uništenja; jer su ti crvi nesumnjivo oni koji napadaju sve mrtve leševe. Prevoditelji ovog odlomka, naravno, vjerovali su u teoriju vječnog mučenja i učinili su sve što su mogli kako bi nam dali prijevod koji bi naizgled podupro njihova praznovjerja. Stoga "neugasiva" vatra i "neumirući crvi" daju tekstu izgled koji

uvjerava neke da vječno mučenje u vatrenom paklu doista mora biti sudbina opakih.

Međutim, ako samo upotrijebimo zdrav razum, otkrit ćemo da ovaj odlomak uopće ne predstavlja nikakav problem takve vrste. Svaka vatra koja potpuno proguta ono što gori s pravom se naziva neugasivom vatrom. Vatra koja nastavlja gorjeti sve dok se ne potroši sav zapaljivi materijal koji joj je pri ruci vatra je koja se ne gasi, no ipak to nije vječna vatra. Isus je, dakle, ovdje ilustrirao činjenicu da grešnici neće moći pobjeći od pune kazne za grijeh, a to je smrt ili uništenje – da vatre uništenja neće biti ugašene. Također, da bi u slučaju ako simbolična vatra iz bilo kojeg razloga ne bi dovršila posao uništenja, to učinili sveprisutni "crvi". Otuda sa svakog stajališta možemo vidjeti da je Učitelj ovdje upotrijebio simbol uništenja, što opet potvrđuje ujedinjeno svjedočanstvo Svetog pisma da je "plaća za grijeh smrt." – Rim. 6:23

Ostatak ovog odlomka Svetog pisma također je simboličan. Nečije oči, ruke i noge najviše se cijene zbog svoje korisnosti, a Isusov prijedlog da se kršćanin odvoji od njih radije nego da izgubi vječni život samo je još jedan način da se kaže da bismo trebali biti spremni na bilo kakvu žrtvu u ovom životu radije nego da ugrozimo svoje vječno postojanje.

Prva primjena ovog odlomka očito se odnosi samo na kršćane – one koji su se zavjetovali da će slijediti Isusove stope – iako će se isto načelo primjenjivati na one koji su samovoljno zli tijekom Milenijskog doba. Kršćani su sada na kušnji za život, a najsigurniji način za postizanje pobjede jest žrtvovanjem svega u božanskoj službi.

Izaija 66:24 opisuje uništenje samovoljnih grešnika tijekom Milenijskog doba sličnim jezikom kao onim koji koristi Učitelj. Isus je možda citirao ovaj odlomak, primjenjujući simbolizam uništenja na one koji su sada na kušnji za život. Citiramo: "I oni će izlaziti i gledati mrtva tijela ljudi koji su sagriješili protiv mene: jer crv njihov neće umrijeti, niti će se vatra njihova ugasiti; i bit će gadost svakom tijelu."

DIM NJIHOVOG MUČENJA

Otkrivenje 14:10,11 se ponekad citira kao dokaz doktrine o mučenju. Ovaj dio Svetog pisma glasi kako slijedi: "On će piti od vina gnjeva Božjega, koje je nerazvodnjeno natočeno u čašu srdžbe njegove; i bit će mučen ognjem i sumporom pred svetim anđelima i pred Janjetom: i dim mučenja njihova uzdiže se u vijeke vjekova: i nemaju mira ni dan ni noć oni koji se klanjaju Zvijeri i njezinoj slici, i tko god primi žig njezina imena."

Ako je Gospodin namjeravao da prethodni odlomak bude doslovna izjava činjenice, onda ne treba puno čovječanstva biti posebno zabrinuto zbog toga, jer se kaže da je mučenje nad onima koji se klanjaju bilo zvijeri ili slici zvijeri. Premda su neki u poganskim zemljama štovali zvijeri, malo tko je, ako je itko, ikada štovao doslovnu zvijer kakva je ovdje opisana – zvijer sličnu leopardu, s medvjedom nogama, lavljim ustima te sa sedam glava i deset rogova. (Otkr. 13:1,2)

Odlomak je iz doslovnog gledišta još više zbunjujući kada primijetimo da se mučenje odvija u prisutnosti svetih anđela, što bi se lako moglo protumačiti kao da se odvija na nebu. Zsigurno bi takvo stanje stvari na nebu učinilo da to bude potpuno drugačija vrsta mjesta od onoga što su mnogi smatrali da ono jest. Knjiga Otkrivenja knjiga je simbola i ovaj odlomak nije iznimka od pravila. "Zvijer" je ovdje očito lažni religijsko-politički sustav koji zahtijeva od ljudi štovanje; a simbolično predočena misao jest da oni koji tvrde da slijede Janje i obožavaju pravoga Boga, a ipak umjesto toga daju svoju odanost ovoj zvijeri, trebaju biti podvrgnuti nevoljama raznih vrsta, sudjelujući u patnjama koje trebaju doći na sve lažne sustave tijekom velikog "vremena nevolje" kojim će ovo doba na kraju završiti. Nema ničega u ovom odlomku što bi ukazivalo na to da se mučenje događa nakon smrti.

"Dim" njihovih muka očito je simboličan način kojim se kaže da će dokaz, ili sjećanje na njihove muke zauvijek ostati podsjetnik na posljedicu obožavanja bilo čega ili bilo koga osim pravoga Boga. Bez obzira na to što bi svi

detalji ovog odlomka mogli značiti, zasigurno se on ne može dosljedno koristiti za dokazivanje teorije mračnog vijeka o vječnom mučenju zlih.

KAKO ĆE SOTONA BITI MUČEN

Neki su se, u nastojanju da "dokažu" doktrinu o vječnom mučenju, uhvatili za izjavu iz Otkrivenja 20:10, tvrdeći da ona podupire teoriju o mučenju. Citiramo: "Đavao koji ih je zavaravao bačen je u jezero ognjeno i sumporno, gdje se nalaze i Zvijer i lažni prorok, te će biti mučeni dan i noć u vijeke vjekova." Već smo vidjeli da Biblija pravi jasnu razliku između "ognjenog jezera" i "pakla", ili hada, u tome što se kaže da je potonji bačen u prvo. (Otkr. 20:14) Ovo "mučenje" koje će navodno snaći Sotonu očigledno je ograničeno na njega i ne bi se moglo primijeniti na one koji su izbačeni iz pakla i za koje je rečeno da će im "suze biti otrte." – Otkr. 21:4

Kako će onda Sotona biti mučen? Je li teorija mračnog vijeka primjenjiva na njega ako ni na koga drugog? Mislimo da nije. Grčka riječ koja je ovdje prevedena kao "mučen" prema profesoru Strongu potječe od grčke riječi *basanos*, za koju on daje doslovno značenje "kamen kušnje". Ista je riječ prevedena kao "izmučena" u II. Petrovoj 2:8, gdje nam je rečeno o učinku zlih djela Sodomaca na dušu pravednog Lota. Misao u Lotovom slučaju očito je da je on usporedbom svakodnevno učio o strašnim posljedicama bezbožnog života.

Da bismo shvatili ispravnu misao o tome kako će đavao biti "mučen", od pomoći je razmotriti proročanstvo Izaije 14:15-17. Citiramo: "Ipak ćeš biti srušen u pakao [šeol], u dubine jame. Koji te vide, pomno će te promatrati i razmišljati o tebi, govoreći: Je li to čovjek koji je tresao zemlju, koji je drmao kraljevstva; koji je svijet pretvorio u pustinju, i razorio gradove njegove; koji nije otvarao kuće svojim zarobljenicima [smrti]?"

Uspoređujući ovo proročanstvo u vezi sa Sotoninim uništenjem s Otkrivačeljevom izjavom o njegovom "mučenju", misao se čini jasnom da će đavao postati vječni primjer strašnih rezultata puta pobune protiv Boga, da

će ga kroz vjekove vječnosti spašeno čovječanstvo i dalje ismijavati. Ne da će sam davao zapravo biti svjestan podsmijeha kojem je izložen. To ne bi bilo nužno u smislu ovog teksta. Na primjer, u našem vlastitom načinu govora ponekad čujemo da se o nekome koga se nije voljelo u njegovoj zajednici kaže: "Sada kada je čovjek mrtav, neka počiva, jer se ništa ne može postići stalnim pričanjem o njemu."

Zapravo, naravno, ništa što bismo mogli reći ili učiniti ne bi ni na koji način utjecalo na

nekoga tko je umro, baš kao što vječna sramota koja će se svaliti na Sotonu neće utjecati na njega kada on konačno bude uništen u ognjenom jezeru; ipak, ljudi ga neće pustiti da počiva; oni će ga i dalje isticati kao primjer strašnih rezultata zlog, sebičnog puta. Tako će se vidjeti da božansko dopuštenje zla rezultira vječnim blagoslovom za sve voljne i poslušne pripadnike ljudske obitelji, budući da je "kamen kušnje" po kojem će svi moći inteligentno raspoznati između dobra i zla. Nesumnjivo će većina izabrati dobro.

POGLAVLJE IV

Duhovi i spiritizam

"Jer i Krist je jednom pretrpio za grijeh, pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen u tijelu, ali oživljen u Duhu: u kojem je otišao i propovijedao duhovima u tamnici; koji su nekad bili neposlušni, kad je jednom Božja dugotrpljivost čekala u Noinim danima, dok se pripremala arka, u kojoj se malo, to jest osam duša, spasilo vodom." – I. Petrova 3:18-20

Da se istina Božje Riječi ne može ispravno razumjeti i cijeniti osim ako se ne uzme u obzir njeno cjelokupno svjedočanstvo o određenoj temi, dobro je ilustrirano njenim brojnim izjavama o stanju i boravištu Isusa tijekom razdoblja između njegove smrti i njegovog uskrsnuća.

U starozavjetnom proročanstvu o Isusu, koje je citirao apostol Petar i primijenio na Učiteljevu smrt i uskrsnuće, kaže se da je Isus bio u paklu. (Ps. 16:10; Djela 2:27-32) Kroz pogrešno razumijevanje onoga što je sam Isus rekao razbojniku na križu mnogi su bili navedeni vjerovati da je on otišao u "raj" onog trenutka kada je umro; a iz površnog čitanja našeg sadašnjeg teksta činilo bi se da je otišao negdje propovijedati "duhovima u tamnici".

U prethodnoj smo raspravi naučili da je biblijski pakao stanje smrti; da su šeol u Starom zavjetu i had u Novom riječi koje opisuju stanje potpune nesvjesnosti. (Prop. 9:10) Budući da je Isus umro kao otkupnina, ili

zamjena, za oca Adama i njegovu rasu, zauzevši tako mjesto grešnika, stoga je bilo neophodno da on ode u to stanje smrti, biblijski pakao.

"Svoj je grob učinio sa zlikovcima", objavio je prorok o Isusu. (Iza. 53:9) U skladu s ovom osnovnom činjenicom biblijske istine moramo tražiti razumijevanje onoga što bi još sveta Riječ mogla reći o Isusovom boravištu između vremena njegove smrti na križu i njegovog uskrsnuća iz mrtvih trećeg dana nakon toga.

Kako bismo jasno razumjeli kako je Isusu bilo moguće propovijedati "duhovima u tamnici" u vrijeme kada drugi reci pokazuju da je bio nesvjestan u smrti, prvo je potrebno utvrditi tko su bili ti "duhovi" kojima je propovijedao. Upravo nam tu informaciju daje Petar u riječima: "Koji su nekad bili neposlušni, kad je jednom Božja dugotrpljivost čekala u Noinim danima."

U svojoj drugoj poslanici, Petar nam pruža još određeniju identifikaciju "duhova", govoreći: "Jer ako Bog nije poštedio anđela koji su sagriješili, nego ih je bacio u pakao, i predao u lance tame, da budu čuvani za sud; i nije poštedio staroga svijeta, nego je sačuvao Nou, osmoga, propovjednika pravednosti, svalivši potop na svijet bezbožnika." – II. Pet. 2:4,5

Iz prethodnog citata vidjet će se da su "duhovi" kojima je Isus propovijedao bili određena skupina "anđela" koji su bili

neposlušni Bogu u vrijeme potopa. Apostol Juda također spominje ova ista bića, slično se na njih osvrćući kao na "anđele", te opisujući njihov poseban grijeh time što "nisu zadržali svog prvog imanja". Juda također objašnjava, baš kao i Petar, da su ti "anđeli" sada zatvoreni, pri čemu Juda dodaje da su u "lancima tame", čekajući sud velikoga dana. Juda 6

Ti "duhovi u tamnici", dakle, nisu "duhovi" ili "sablasti" ljudskih bića koja su umrla, već su duhovna stvorenja na anđeoskoj razini postojanja. Ovo je važna istina koju uvijek treba imati na umu.

Dobro nam je poznato da na Božjoj zemaljskoj razini stvaranja, koja nam je vidljiva i razumljiva, postoje različite razine postojanja, od najnižeg oblika "jednostaničnog" života pa sve do čovjeka, koji je u svom savršenstvu bio kralj ove materijalne, ili zemaljske domene. Pisma pokazuju da se ova ista raznolikost u božanskom stvaranju proteže i na više područje, daleko izvan onoga što nam je vidljivo, da iznad čovjeka, najvišeg od Božjih zemaljskih stvorenja, postoji duhovni svijet; i da u ovom duhovnom svijetu, baš kao i u prirodnom, postoje različiti redovi bića, kao što su anđeli, kerubini, itd.

Za čovjeka psalmist izjavljuje: "Učinio si ga malo manjim od anđela." (Ps. 8:5) Kada je Isus došao na zemlju kako bi umro kao čovjekov Otkupitelj, on je "postao tijelo", i kao čovjek je umro; ali kada je uskrsnuo, visoko je uzvišen "daleko iznad svakog poglavarstva, i vlasti, i moći, i gospodstva, i svakog imena koje se imenuje, ne samo u ovom svijetu, nego i u onom koji će doći." (Efež. 1:21) Tako Pisma ističu jasnu liniju razgraničenja između zemaljske i duhovne razine postojanja.

Biblija ukazuje na to da u današnje vrijeme postoje i sveti i nesveti anđeli; premda su sva ta duhovna stvorenja u trenutku stvaranja bila u skladu s Bogom, i služila mu u raznim svojstvima. Za one anđele koji su ostali u skladu sa Stvoriteljem apostol kaže da su oni sada "služnički duhovi, poslani da služe onima koji će biti baštinici spasenja." – Heb. 1:14

Ponovno, "O anđelima pak kaže: Koji svoje anđele čini duhovima, a svoje sluge plamenom ognjenim." (Heb. 1:7) O ovim anđeoskim slugama kršćana Isus je rekao: "Pazite da ne prezrete ni jednoga od ovih malenih; jer kažem vam da njihovi anđeli na nebesima uvijek gledaju lice Oca mojega koji je na nebesima." – Mat. 18:10

ZEMALJSKI I NEBESKI "ANĐELI"

Istraživač Svetog pisma ne bi trebao biti zbunjen činjenicom da se u Bibliji izraz "anđeo" ponekad primjenjuje na ljudska bića. Riječ doslovno znači "sluga", ili "vjesnik", te je uvijek potrebno iz konteksta utvrditi odnosi li se odlomak u kojem se koristi na ljudske glasnike ili na nebeske, ili duhovne glasnike.

S druge strane, Pisma jasno ukazuju na to da postoje duhovna bića nazvana "anđelima". Na primjer, one noći kada se Isus rodio, "anđeo" je navijestio njegovo rođenje pastirima. Da je to bilo duhovno biće koje je obavilo ovu službu očito je iz riječi: "I odjednom se s anđelom nađe mnoštvo nebeske vojske hvaleći Boga, i govoreći: Slava Bogu na visini, a na zemlji mir, dobra volja među ljudima." (Luka 2:10-14) Isto tako, bilo je to duhovno biće koje je navijestilo Mariji da će biti majka Isusova, i također je duhovno biće služilo Isusu u Getsemanskom vrtu. Isus se osvrnuo na nebeska bića kada je rekao da može zatražiti od svoga Oca te bi mu bilo osigurano više od dvanaest legija anđela da mu pomognu i zaštite ga. – Luka 1:26-38; 22:43; Mat. 26:53

Ali kao što smo već vidjeli, nisu sva ova anđeoska stvorenja ostala lojalna Jehovi, svom Stvoritelju – pri čemu su neki od njih bili "neposlušni, kad je jednom Božja dugotrpljivost čekala u Noinim danima." (I. Pet. 3:20) Ovi nevjerni su, uobičajenom upotrebom, postali poznati kao "pali anđeli". Pisma pokazuju da se kao kazna za njihovu pobunu sada drže, ili su zatočeni, u "lancima tame".

GDJE SU "DUHOVI"?

U već citiranom tekstu apostol nam daje neke vrlo važne informacije o tome što sačinjava tamnicu ovih palih anđela. Ponovno citiramo

taj tekst: "Jer ako Bog nije poštedio anđela koji su sagriješili, nego ih je bacio u pakao, i predao u lance tame, da budu čuvani za sud." – II. Pet. 2:4

Riječ "pakao" u upravo citiranom odlomku nije prijevod ni grčke riječi had ni riječi Gehena. Izraz koji apostol ovdje koristi je tartaroo; i ovo je jedini put da se on pojavljuje u Bibliji. Tartaroo potječe od grčke riječi tartarus, izraza koji se u grčkoj mitologiji koristio kao naziv za mračni ponor ili tamnicu. U tekstu koji razmatramo cijeli izraz, "bacio ih u pakao", koristi se za prijevod riječi tartaroo; tako da se ta riječ očito više odnosi na čin nego na mjesto. Pad anđela koji su sagriješili bio je iz časti i dostojanstva u sramotu i osudu; tako da se čini da je misao sljedeća: "Bog nije poštedio anđela koji su sagriješili, nego ih je ponizio, i predao ih u lance tame."

Ovi anđeli u svom izvornom stanju svetosti bili su moćni, snažni i časni. Očito su posjedovali velike slobode; a u svojoj službi Bogu i njegovim zemaljskim prijateljima vjerojatno su često putovali između zemlje i drugih dijelova Stvoriteljevog golemog svemira. Juda kaže da ovi anđeli "nisu zadržali svog prvog imanja". Ovo baca svjetlo na riječi iz Postanka 6:2, koje glase: "Videći sinovi Božji kćeri ljudske da su lijepe, uzimaše ih sebi za žene koje su god izabrali." Drugim riječima, "grijev" ovih anđela sastojao se, barem djelomično, u tome što su se materijalizirali kao ljudska bića i upuštali se u nezakonite odnose s kćerima ljudskim.

U različitim vremenima tijekom povijesnog razdoblja obuhvaćenog Biblijom, razni sveti vjesnici, ili anđeli, bili su poslani na zemlju kako bi isporučili poruke prorocima i drugima; i u mnogim od tih prilika bilo im je dopušteno da se materijaliziraju i pojave kao ljudska bića. Primjer za to pružen je u posjetu trojice anđela Abrahamu prije Izakovog rođenja. (Gen. 18:1-22) Takve su materijalizacije bile dopuštene kada ih je Gospodin odobrio, i kada anđeli koji su u njima sudjelovali nisu prekoračili svoje privilegije. Anđeli koji su sagriješili prije potopa "nisu zadržali svog prvog imanja", to jest, radije su nastavili svoje

druženje s čovječanstvom u obliku ljudskih bića.

Ograničivši i ponizivši vlastite moći nedopuštenim odnosom s palom ljudskom rasom, kako li je bilo prikladno da njihova kazna bude obaranje, ili poniženje, i u isto vrijeme "obuzdavanje u lancima tame". Misao sadržana u upotrebi riječi "tamnica", kako se nalazi u našem tekstu, jest pomisao na ograničenje slobode; tako su ovi "duhovi" doista bili u "tamnici", sputani u mnogočemu što se tiče normalne slobode koju su imali dok su bili u potpunom zajedništvu i skladu sa Stvoriteljem.

Ima mnogo biblijskih dokaza koji podupiru misao da je mjesto zatočeništva ovih palih anđela atmosfera naše zemlje, pri čemu je njihova sfera utjecaja uvelike ograničena na više ili manje neizravan kontakt s ljudskom obitelji. U evanđeoskim izvještajima o Isusovoj službi nalazimo česta spominjanja njegovog istjerivanja "đavla", ili "demonu". Kasnije su apostoli imali privilegiju vršiti sličnu službu za razne osobe. Dok viši kritičari pokušavaju dokazati da su ovi slučajevi "opsjednutosti" s kojima su se Isus i apostoli tako bavili bili samo slučajevi ludila ili živčanih poremećaja, tu je previše određena misao o osobnosti pridružena ovim "đavlima" da bi se dopustilo bilo kakvo takvo slobodno tumačenje.

KRALJ ŠAUL I VJEŠTICA IZ ENDORA

Ne samo u Novom zavjetu, već i u Starom također, nalazimo dokaze o ograničenim aktivnostima ovih palih anđela ili "duhova u tamnici". Tu je, na primjer, slučaj kralja Šaula i vještice iz Endora. Mojsijev je zakon zabranjivao svako vraćanje, a ipak su ovi drevni spiritistički mediji ustrajali u svojim zlim praksama, čak i pod cijenu smrti. Baš kao što spiritistički mediji danas tvrde da imaju sposobnost komunicirati s mrtvima, tako je očito i vještica iz Endora iznosila slične tvrdnje. Kada je kralj Šaul, zbog svoje zloće, izgubio Božju naklonost i uvidio da se nalazi u velikoj opasnosti da ga neprijatelji poraze, obratio se vještici kako bi stupio u kontakt sa Samuelom da vidi može li mrtvi prorok išta učiniti za njega.

Izvještaj o ovoj drevnoj seansi zabilježen je u I. Samuelovoj 28:7-20. Mnogi istraživači Biblije, čitajući ovu priču o Šaulovoj navodnoj komunikaciji s mrtvim prorokom Samuelom, zaključili su da ona pruža izvrstan biblijski dokaz da mrtvi zapravo uopće nisu mrtvi, već da su negdje živi, te da se s njima može komunicirati pod određenim uvjetima, osobito uz pomoć spiritističkog medija. Zapravo, kroz cijela doba, Sotona je koristio ovu istu metodu prijevare u nastojanju da prikaže lažnima jasna učenja Svetog pisma da je "plaća za grijeh smrt". Dok ukratko ispitujemo neke od činjenica u vezi sa Šaulovim posjetom vještici, lako ćemo razlučiti da bi se uvelike ista analogija mogla primijeniti na moderne seanse, i to s istim rezultatom. Rim. 6:23

Prije svega, primijetiti će se da, prema samim Šaulovim riječima, on više nije bio u naklonosti kod Boga. Rekao je vještici: "Bog je odstupio od mene i ne odgovara mi više, ni preko proroka, ni u snovima." Dok je Samuel bio živ, bio je vjerni sluga i prorok Gospodnji, i nikada nije bio voljan ići protiv Gospodinovih želja; a ipak ovdje nalazimo Šaula, koji je sam priznao da Bog ne bi odobrio tu ideju, kako traži od vještice da pribavi poruku od ovog vjernog proroka.

Trebamo li pretpostaviti da bi, u slučaju da je Samuel bio živ, bilo na nebu ili nekom drugom mjestu, on bio imalo manje poslušan Gospodinu nego što je bio dok je bio ovdje na zemlji? Ili bismo trebali vjerovati da je ova opaka vještica, pod Gospodinovom osudom, imala moć osujetiti božansku volju, i ne samo dozvati Samuela, već izmamiti od njega poruku da utješi ovog buntovnog kralja? Očito je, dakle, da nam je ovaj izvještaj u Bibliji dan samo kao povijesni zapis važnih događaja u Šaulovom životu, ali bez namjere da se potvrdi vješticina tvrdnja da je vidjela Samuela i razgovarala s njim.

Metode koje su zli duhovi koristili preko medija u Endoru bile su slične onima koje su danas u upotrebi. Prouzročili su da pred vješticinom mentalnom vizijom prođe poznati lik ostarjelog proroka, noseći, kao što je bio njegov običaj, dugi plašt. Kada je opisala tu

mentalnu ili "astralnu" sliku, Šaul ju je odmah prepoznao kao opis Samuela. Ali sam Šaul nije vidio ništa – on je iz opisa "razabrao" da je to Samuel.

Lako uvjeren, kao što to ljudi u takvim okolnostima obično jesu, Šaul nije zastao kako bi se zapitao kako to da Samuel izgleda tako star i pognut kao dok je bio živ na zemlji, ako je sada duhovno biće i mnogo mu je bolje nego prije. Niti se Šaul sjetio upitati zašto Samuel nosi isti onaj stari plašt u duhovnom svijetu koji je nosio kada ga je poznao kao zemaljsko biće – ne zaustavivši se čak ni da razmisli o tome kako su prorokov plašt, sijeda kosa, itd., već odavno istrunuli u grobu. Gospodin je napustio Šaula, a sada su ga lako prevarili ovi "lažljivi duhovi" koji su oponašali proroka i obraćali se Šaulu u njegovo ime preko svog medija, vještice.

"Zašto si me uznemirio dozvavši me?" predstavila je mrtvog proroka kako pita. Izraelci u danima kralja Šaula općenito su shvaćali da su mrtvi zapravo spavali u šeolu, stoga pitanje "Zašto si me uznemirio" ne bi zvučalo čudno. Ali možemo li na trenutak zamisliti da je ova osuđena vještica imala moć podići proroka iz mrtvih? Ili, da sagledamo stvar sa stajališta modernog spiritizma, da Samuel zapravo uopće nije bio mrtav, već da je uživao u duhovnom svijetu, ne čini li se čudnim da ga je vještica proglasila da dolazi "gore" sa zemlje umjesto "dolje" s neba?

Sa stajališta moderne teologije, koliko je samo krajnje apsurdno "Samuelovo" proročanstvo u vezi sa Šaulovim porazom i smrću u bitci sljedećeg dana! Citiramo: "Sutra ćete ti i tvoji sinovi biti sa mnom: Gospodin će također predati tabor Izraelov u ruke Filistejcima." Zamislite vjernog Samuela i ljubljenog Jonatana zajedno u duhovnom svijetu sa zlim kraljem Šaulom! Uklapa li se ovo baš dobro u crkvenu teologiju mračnog vijeka? Zasigurno ne! Konačno su, naravno, ali ne već sljedećeg dana, svi oni bili zajedno u smrti, u šeolu, biblijskom paklu, gdje još uvijek čekaju uskrsnuće, kada će ih sve pozvati Sin Čovječji; ali nije bila potrebna nikakva nadnaravna moć sa strane vještice da istinito predvidi skorašnji

Šaulov poraz i smrt. Zapravo, Šaul je i sam od toga strahovao, stoga se obratio vještici.

Charles Wesley očito je bio zbunjen načinom na koji je "medij" iz Endora smjestio i dobre i loše zajedno u smrt, jer je napisao:

Što nagovještavaju te svečane riječi?

Tračak nade kad se život okonča?

Ti i tvoj sin zasigurno ćete

Sutra u počinku sa mnogom biti:

Ne u stanju paklene boli,

Ako Šaul sa Samuelom ostaje;

Ne u stanju prokletog očaja,

Ako će ljubljani Jonatan tamo biti.

Zapravo, naravno, Šaul uopće nije komunicirao sa Samuelom, već s jednim ili više "duhova u tamnici" čija je glavna aktivnost od vremena potopa bila zavaravanje čovječanstva, osobito u pogledu stanja mrtvih. Spominjanje ovih nekromanta, vještica i medija u Svetom pismu navodi nas na zaključak da su preko medija ovi pali anđeli tražili zajedništvo s Izraelom. Ali očito je običaj da ovi mediji s vremena na vrijeme mijenjaju svoj način manifestacije; baš kao što je vještičarenje jedno vrijeme cvalo u Novoj Engleskoj i Ohio, te diljem Europe, postupno odumirući i bivajući zamijenjeno spiritizmom, čije manifestacije tipkanja i kuckanja također postupno ustupaju mjesto vidovitosti i pokušajima materijalizacija. U danima Gospodina i apostola, djelovanje ovih "duhova" očigledno se promijenilo s metode vještičarenja na metodu opsjednutosti.

MODERNO DJELOVANJE "DUHOVA"

Budući da im je jednom bila dana moć da se materijaliziraju kao ljudi, koju su ipak zlorabili, čini se da su ovi pali anđeli još uvijek odlučni u vršenju svojih moći posredstvom ljudskih zastupnika, bilo korištenjem "medija" ili kroz izravnu kontrolu nad umom, kao kod opsjednutosti. Očito je, međutim, da ljudska volja mora pristati na ovu stranu dominaciju prije nego što ti "duhovi" mogu preuzeti posjed. Ali kada preuzmu posjed, volja očito biva toliko slomljena da više nema nikakve moći otpora; otuda su službu Isusa i apostola toliko cijenili oni opsjednuti đavlima u njihovo vrijeme.

Iako ova pala anđeoska bića mogu s vremena na vrijeme mijenjati svoju metodu stupanja u kontakt s ljudskom rasom i njenog zavaravanja, njihov je utjecaj općenito uvijek usmjeren na odvratanje od Boga i od istine njegove Riječi. U današnje vrijeme podiže se velika buka oko razgovora s mrtvima, ali usprkos svim tisućama pokušaja koji su učinjeni – znanstveno kontroliranim i drugačijima – koji je bio ukupan rezultat? Istina, putem apsurdnih "identifikacija" kakve je vještica iz Endora uspjela podvaliti Šaulu, mnogi su bili uvjereni da su bili u kontaktu sa svojim mrtvim prijateljima i rođacima – ali tu je sve završilo. Nikada se do nikakvih vrijednih informacija nije došlo putem spiritističkih izvora.

KAKO JE KRIST PROPOVIJEDAO DUHOVIMA U TAMNICI

Sada kada smo utvrdili tko su ti "duhovi" kojima nam Petar govori da je Isus propovijedao, postavlja se pitanje, Kako se to propovijedanje ostvarilo? Kako je Isus mogao biti u šeolu, ili hadu, gdje nema svjesnosti, a ipak istovremeno propovijedati ovim palim anđelima? Objašnjenje ove prividne poteškoće jednostavno je kada malo kritičnije ispitamo odlomak. Prema prijevodu kralja Jakova, apostol je rekao da je Isus "otišao i propovijedao duhovima u tamnici". Grčki se stručnjaci slažu da se riječi "otišao i propovijedao" koriste u smislu postizanja nečega, a ne u smislu odlaska na bilo koje određeno mjesto. Drugim riječima, ove su dvije riječi nepotreban dodatak tekstu. U stara vremena bilo je uobičajeno koristiti takve izraze, a čak i danas nalazimo da se ponekad koriste.

Dr. Benjamin Wilson, u svom *Emphatic Diaglott*, prevodi ovaj odlomak Svetog pisma: "Propovijedao je duhovima u tamnici", izostavljajući dvije riječi, "otišao i", kao nepotrebne za ispravno razumijevanje teksta. U fusnoti ovog teksta on pokazuje da se drugi autoriteti slažu s njim u tom pogledu. Izostavljajući dakle, ove dvije nepotrebne riječi, cijeli tekst glasi: "Jer i Krist je jednom pretrpio za grijeh, pravednik za

nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen u tijelu, ali oživljen u Duhu; u kojem je također propovijedao duhovima u tamnici." (I. Pet. 3:18,19) Značenje je ovdje očito, naime, da je Isus svojom smrću i uskrsnućem propovijedao ovim palim anđelima – pouka zorno prikazana primjerom, podučena njegovom vjernošću Nebeskom Ocu i Stvoritelju, protiv kojega su se ovi "duhovi" pobunili.

Lucifer je bio prvo od tih duhovnih bića koje se pobunilo protiv Boga; i on je očigledno imao velik utjecaj na one koji su se kasnije pridružili redovima pobunjenika. U Mateju 25:41 izraz "đavao i njegovi anđeli" ukazuje na blizak odnos koji postoji između Sotone i ovih drugih palih duhovnih bića. Duh ambicije i ponosa bio je ono što je dovelo do Luciferovog pada (Iza.

14:14); a očito je isti taj duh prozeo i redove ovih nižih palih anđela. Isusova vjernost, stoga, vjernost koja ga je navela da se ponizi i postane poslušan do smrti, bila bi snažna propovijed za ove "duhove u tamnici". Snaga te propovijedi bila bi uvelike povećana kada bi ovi "duhovi" primijetili da je Isus, zbog svoje vjernosti, uskrsnuo iz mrtvih i bio visoko uzvišen na mjesto s desne strane Boga, dok su oni bili degradirani i poniženi zbog svoje neloyalnosti.

Tako nalazimo da se, jedan po jedan, kada su ispravno shvaćeni, različiti biblijski odlomci koji govore o stanju mrtvih pokazuju u skladu s tom velikom temeljnom istinom da je "plaća za grijeh smrt", i da "mrtvi ne znaju ništa". – Prop. 9:5

POGLAVLJE V

Što je nebo?

"Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista, koji nas po svom obilnom milosrđu nanovo rodi za živu nadu uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu, sačuvanu na nebesima za vas." – I. Petrova 1:3,4

Ako želimo imati biblijsko razumijevanje onoga što leži s onu stranu groba i za grešnike i za svece, potrebno je uzeti u obzir što nadahnuti zapis ima za reći o nebu. Nema zabune u biblijskoj činjenici da je Bog stvorio čovjeka da živi na zemlji, te da je zemlja stvorena kao dom za čovjeka. Iako je čovjek izgubio svoje zemaljsko gospodstvo i bio osuđen na smrt zbog grijeha, obnova života na zemlji zajamčena mu je kroz smrt i uskrsnuće Isusa, kao Otkupitelja. Iznimka od ovog općeg uskrsnuća za sve ljude u život ljudskog savršenstva na proslavljenom zemlji su vjerni sljedbenici Učiteljevih stopa koji će, kako Pisma jasno pokazuju, primiti nebesku nagradu.

Biblija, a posebno Novi zavjet, ima puno toga za reći o nebu i o nebeskim nadama. Isus je, na primjer, rekao: "U kući Oca mojega ima mnogo stanova: da nije tako, rekao bih vam. Idem vam pripremiti mjesto. I ako odem i pripravim vam

mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi; da gdje sam ja, i vi budete." – Ivan 14:2,3

Ovo je vrlo određeno obećanje, koje jasno podrazumijeva promjenu sa zemaljskih na duhovne uvjete. Međutim, za ove Učiteljeve riječi vežu se mnoge zablude. Često čujemo izraženu nadu u posjedovanje jednog od ovih "mnogih stanova", a ipak Isus jasno pokazuje da oni nisu bili za njegove sljedbenike, već radije da on odlazi "pripremiti mjesto" za njih. Misao je u tome da je već bilo mnogo "stanova" u vrijeme kada je on govorio, ali da je novo mjesto, ili stanje, trebalo biti osigurano za njegove sljedbenike.

Izraz "mnogo stanova" prenosi naprosto ideju o mjestima prebivališta ili uvjetima u kojima postoji preobilje blagoslova i radosti. Sama zemlja, i stanje savršenog ljudskog života predstavljeno u našim prvim roditeljima, nesumnjivo je bilo jedan od tih "stanova". Ovaj je stan, naravno, izgubljen zbog grijeha, ali on treba biti obnovljen u Božje pravo vrijeme, kao što ćemo kasnije vidjeti.

Prema Pismima, postoje različite anđeoske razine postojanja. I one bi se, također, mogle s pravom ubrojiti među mnoge "stanove" koje

Učitelj spominje. Koliko ima razina ili redova života u Stvoriteljevom duhovnom carstvu, mi ne znamo; ali sudeći po velikoj raznolikosti života koji postoji u onome što nazivamo materijalnim carstvom, mora ih biti mnogo. Ali sada je trebalo doći do "novog stvaranja" – za crkvu se trebala pripremiti i osigurati još jedna razina postojanja, mjesto s Isusom na koje je i on bio uzvišen u vrijeme svog uskrsnuća.

BUDUĆI POLOŽAJ CRKVE

Isus je rekao: "Da gdje sam ja, i vi budete." Ovo pokazuje da će buduće stanje Učiteljevih vjernih sljedbenika biti na istom mjestu, ili u istom stanju, na koje je on bio uzvišen. O Isusovom uzvišenju apostol kaže: "Zato ga je Bog i visoko uzvisio i darovao mu ime koje je iznad svakog imena: da se na Isusovo ime prigne svako koljeno, onih na nebu i onih na zemlji." — Filip. 2:9,10

Doista visoko uzvišenje dano je Učitelju od Nebeskog Oca, čak s "desne strane prijestolja Božjega." (Heb. 12:2) A to isto visoko uzvišeno stanje "priprema" se za crkvu. Primijetite Isusovo obećanje u Otkrivenju 3:21: "Onomu tko pobijedi, dat ću da sjedne sa mnom na mom prijestolju, kao što i ja pobijedih i sjedoh sa svojim Ocem na njegovu prijestolju."

Nije ni čudo što je Petar rekao da je kroz Kristovo uskrsnuće kršćanin "nanovo rođen za živu nadu, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu, sačuvanu na nebesima za vas." Primijetite apostolove riječi u stihu koji slijedi: "Koje Božja moć vjerom čuva za spasenje, spremno da se objavi u posljednje vrijeme." I. Pet. 1:5

"Posljednje vrijeme" ili "posljednji dani" koji se često spominju u Bibliji, odnose se na to razdoblje nakon drugog Kristovog dolaska. To znači da nebeska baština rezervirana za crkvu nije, kroz stoljeća, bila primana od svakog pojedinog kršćanina u trenutku smrti, kao što uči crkvena teologija, već je to nagrada koja će se dati na kraju doba kada se Isus vrati i mrtvi budu uskrsnuti. To se slaže sa samim Učiteljevim obećanjem u vezi "mjesta" koje treba pripremiti za njegove sljedbenike: "Idem vam pripremiti mjesto, i ako odem ... ponovno

ću doći i uzeti vas k sebi; da gdje sam ja, i vi budete." Kako je samo iz ovih riječi očito da se nijedan kršćanin ne može nadati da će biti s Učiteljem sve dok on "ponovno ne dođe" i "uzme" ih k sebi.

Apostol Pavao svjedoči o istoj činjenici kako slijedi: "Dobar sam boj bio, vjeru sačuvao: odsada mi je pripravljena kruna pravednosti, koju će mi u onaj dan dati Gospodin, pravedni Sudac: i ne samo meni, nego i svima onima koji ljube njegovo pojavljenje." (II. Tim. 4:7,8) Ah, da, apostol je dobro znao da njegova nebeska nagrada kao subaštinika s Kristom u Mesijanskom kraljevstvu neće biti primljena do kraja doba, kada će se Isus vratiti kako bi uzeo sve svoje svete k sebi.

PAVLOVA ISKRENA ŽELJA

Kroz pogrešan prijevod Pavlovih riječi u Filipljanima 1:23, neki su navedeni vjerovati da je apostol očekivao da će biti na nebu s Isusom odmah nakon svoje smrti. Citiramo odlomak kako se pojavljuje u verziji kralja Jakova: "Jer sam pritisnut s obje strane, imajući želju otići i biti s Kristom; što je mnogo bolje." Riječ "otići" u ovom tekstu potječe od grčke riječi *anulusai*, i očito ju je trebalo prevesti kao "povratak", te ju je tako i preveo prof. Wilson u svom djelu *Emphatic Diaglott*.

U prethodnim stihovima apostol objašnjava da nije siguran hoće li uskoro biti pogubljen ili će ga rimske vlasti osloboditi te mu tako dopustiti da još neko vrijeme nastavi sa službom. Nije imao izbora između te dvije stvari – "Pritisnut sam između [određeni član, iako izostavljen u verziji kralja Jakova, nalazi se u izvornom grčkom tekstu] to dvoje." Ali postojala je i treća stvar kojoj je on davao veliku prednost, a to je bio *anulusai*; i njegova sklonost prema tome bila je u tome što bi mogao biti s Kristom. Pavao je znao da ne može biti s Kristom sve do "povratka" Učitelja, te je samo izražavao svoju čeznutljivu želju za ovim slavnim ispunjenjem nade svakog pravog kršćanina. Prof. Wilson, u fusnoti za ovaj tekst u svom djelu *Emphatic Diaglott*, komentira kako slijedi:

"Riječ analusai pojavljuje se u Luki 12:36, a ovdje je prevedena kao vratiti – Budite kao ljudi koji čekaju svoga gospodara, kada će se on vratiti, itd. Isus je naučavao svoje učenike da će on ponovno doći, ili se vratiti. Pavao je vjerovao u ovu doktrinu i poučavao je druge, te je tražio i čekao Spasitelja s neba ... kada ... će zauvijek biti s Gospodinom."

Iako neki mogu inzistirati na ispravnosti verzije kralja Jakova, to ipak ne bi dokazalo da je Pavao očekivao da će ići na nebo u trenutku kada umre. Bile su samo dvije moguće stvari između kojih je mogao birati – jedna je bila malo duže vrijeme za život i služenje istini i braći, a druga je bila zaspati u smrti. Ali bilo je nešto što bi bilo "mnogo bolje" od bilo koje od njih, a to je bilo biti s Kristom; no on je znao da je to u ono vrijeme bilo nemoguće. Znao je da je "povratak" Krista još daleko u budućnosti; i također je znao da mu njegova nagrada kao kršćaninu neće biti dana sve dok je ne primi u uskrsnuću u posljednji dan. – II. Tim. 4:7,8

"NAŠ ZEMALJSKI DOM"

Riječi apostola Pavla u II. Korinćanima 5:1-9 ponekad se pogrešno tumače tako da znače kako kršćani idu na nebo odmah kada umru; ali taj odlomak, kada se ispravno shvati, to ne naučava. Pavao kaže: "Znamo da ako se naša zemaljska kuća ovog šatora uništi, imamo zdanje od Boga, kuću nerukotvorenu, vječnu na nebesima." Pavao je znao da je ovu slavnu pripremu nebeskog života Isus obećao, ali je li očekivao da će je primiti u trenutku smrti?

Očito ne, jer u četvrtom stihu on nastavlja: "Ne zato što bismo htjeli biti svučeni, nego obučeni, da život proguta ono što je smrtno." U I. Korinćanima 15:51-55 on jasno pokazuje da crkva neće biti obučena u besmrtnost sve do uskrsnuća, na oglas "posljednje trublje." To je stavlja nakon drugog Kristovog dolaska, te je u suglasnosti sa svim ostalim svetim pismima koja se odnose na tu temu.

Kada u II. Korinćanima 5:8 Pavao govori o tome da smo "odsutni od tijela" i da smo "prisutni s Gospodinom", on očito ne uspoređuje ovaj sadašnji život s uskrsnim životom s onu stranu groba, već radije govori o

dva stanja koja su za kršćanina moguća upravo ovdje u ovom životu. Jedno, stanje blizine Gospodinu, kroz vjernost u vršenju njegove volje, a drugo stanje usporedne otuđenosti od njega zbog nevjernosti u poštivanju njegovih riječi upute. Pavao kaže: "Zato se i trudimo da mu se svidimo, bilo da smo prisutni ili odsutni." To jest, bilo da smo uvijek u stanju ostvariti osjećaj blizine Gospodinu, ili se ponekad možemo osjećati daleko od njega zbog naših nesavršenosti, mi bismo se kao kršćani trebali usrdno truditi kako bismo naposljetku bili prihvaćeni od njega i čuli Učiteljevo "valjano."

"NJIHOVA DJELA IH PRATE"

Otkrivenje 14:13 dragocjeno je obećanje koje se primjenjuje tijekom vrlo ograničenog razdoblja na kraju doba, i ne može se ispravno koristiti kao opća izjava koja opisuje Božju metodu ophođenja s njegovim narodom kroz Evangeosko doba. Ono glasi: "Napiši, Blagoslovljeni su mrtvi koji odsad umiru u Gospodinu: Da, govori Duh, neka počinu od svojih trudova; a njihova djela ih prate."

Izraz "odsad" ključ je za ispravno razumijevanje ovog odlomka, pokazujući, kao što i čini, da je obećanje primjenjivo tek od određenog vremena unaprijed. Kontekst ukazuje na to da se aludira na vrijeme na kraju doba, nakon drugog Kristovog dolaska; da će postojati razdoblje zvano "žetva", tijekom kojega vjerni sveti, kada završe svoj zemaljski tok u smrti, neće morati ostati spavati u smrti, već će odmah uskrsnuti kako bi sudjelovali u aktivnosti vezanoj za uspostavu novog kraljevstva.

Pavao aludira na to u I. Korinćanima 15:51,52: "Evo, pokazujem vam tajnu," kaže apostol, ukazujući da je ono što će spomenuti iznimka od općeg pravila, "Nećemo svi zaspati, ali ćemo se svi izmijeniti, u trenutku, u tren oka, na posljednju trublju: jer će trublja zatrubiti, i mrtvi će uskrsnuti neraspaljivi, a mi ćemo se izmijeniti." Da, svi sveti moraju umrijeti – biti "vjerni do smrti" – i "svi" se moraju izmijeniti kako bi se obukli u besmrtnost; ali bit će onih koji, na oglas posljednje trublje, neće morati ostati "spavati"

u smrti. To su oni koji će, dok će u smrti prestati s njihovim teškim radom u Učiteljevoj službi, budući da su odmah uskrsnuti, nastaviti ravno naprijed sa svojim radom za njega. Ali čak ni ova neposredna promjena iz smrtnosti u besmrtnost neće biti zato što su otporni na smrt, već zato što će njihovo uskrsnuće nastupiti u trenutku smrti – oni ne trebaju čekati u snu do drugog Gospodinovog dolaska, kao što je to bilo nužno za ostatak crkve.

"NITKO NIJE UZAŠAO NA NEBO"

Nikakva nebeska obećanja nisu bila dana Božjim vjernim slugama prije Prvog Isusovog dolaska; a sam Učitelj jasno daje do znanja da do tog vremena nitko nije otišao na nebo. Citiramo Isusove riječi: "I nitko nije uzašao na nebo, osim onoga koji je sišao s neba, Sina čovječjega." (Ivan 3:13) Isusovi su apostoli jasno razumjeli ovo pitanje, jer je Petar, govoreći na dan Pedesetnice o vjernom patrijarhu Davidu, rekao: "Jer David nije uzašao na nebesa." – Djela 2:34

Mnogi pretpostavljaju da je Henok, kojega je Bog prenio, bio uzet na nebo, ali to nije tako. Očito se Henokov "prijenos" sastojao naprosto u tome da je on bio uklonjen u smrti bez potrebe da on sam doživi procese umiranja koji su popratni smrti; a možda i prije nego što je doživio mučno iskustvo gledanja drugih kako umiru. Zapis kaže da je prenesen da "ne vidi smrti". Pavao u 11. poglavlju Hebrejima uključuje Henoka među vjerne iz prošlosti, u vezi s kojima je rekao: "Svi ovi pomriješe." (Heb. 11:5,13) U Postanku 5:24 nam je rečeno da Henoka "nestade; jer ga Bog uze." Sličan izraz ovome nalazi se u Jeremiji 31:15, gdje se u opisivanju stanja Raheline mrtve djece kaže da ih "više nema". Dokazi su stoga uvjerljivi da, što god bi još moglo biti podrazumijevano u misli o Henokovom prijenosu, on nije otišao na nebo.

ILIJA I KOČIJA

Neki tvrde da Ilija mora biti na nebu, budući da pretpostavljaju da je u kočiji bio uznesen na nebo. Ali zapis pokazuje da je ognjena kočija naprosto razdvojila Iliju od Elizeja. Vihor je bio taj koji je prouzročio da Ilija uzađe na nebo. (II. Kralj. 2:11) U vezi s ovim treba zapamtiti da se riječi "nebo" i "nebesa" često koriste u Svetom pismu kako bi opisale okolnu atmosferu oko zemlje; a očito je u ovo "nebo" Iliju odnio vihor koji je okončao njegov sadržajni život. Post. 1:8,9,14,15,17,20; 7:11,23; Zah. 2:6

Činjenica da su u viziji preobraženja učenici vidjeli Iliju i Mojsija ne znači da su ta dva proroka tada doista bila živa negdje na nebu. Silazeći s Gore preobraženja, Isus je rekao svojim učenicima: "Nikomu ne kazujte ovo viđenje dok Sin čovječji ne uskrsne od mrtvih." (Mat. 17:9) Vizija nije stvarnost. Petar je vidio viziju nečistih životinja spuštenih s neba u plahti, ali to nisu bile stvarne životinje. Ivan je na otoku Patmosu imao niz vizija u kojima su se pred njim pojavljivale razne vrste objekata, živih i neživih, u velikoj povijesnoj panorami dvaju doba, ali ništa od onoga što je vidio nije bila stvarnost. Tako su učenici vidjeli viziju u kojoj su se pojavili Mojsije i Ilija, ali oba ta proroka su zapravo spavala u smrti, te su još uvijek do današnjeg dana, i bit će do uskrsnuća. Heb. 11:35,39,40

Ova vizija preobraženja bila je vizija Kristovog kraljevstva uspostavljenog da vlada nad zemljom. Svi pravi kršćani, tada uzvišeni u nebesku slavu, vladat će s Kristom, a svrha će ove vladavine biti blagosloviti čovječanstvo općenito zdravljem i životom na zemlji. Tijekom ovog vremena će se obnoviti raj.

POGLAVLJE VI

Gdje je raj?

Mnogi ljudi koriste riječi "raj" i "nebo" kao da su sinonimi, i obično se oba izraza zamišljaju kao da se odnose na stanje ili mjesto duhovnog blaženstva koje je daleko od ovog materijalnog

svijeta grijeha i smrti. Smatra se da svi dobri kršćani idu na to mjesto odmah nakon smrti. Međutim, ima i onih koji prave razliku između raja i neba, tvrdeći da je prvo spomenuto svojevrsno prijelazno stanje u koje ulaze

gotovo svi pri smrti, i gdje ostaju do budućeg sudnjeg dana, kada će biti prebačeni ili u nebo blaženstva, vječnog trajanja, ili u pakao muka, koji će također biti beskrajan.

Pažljivo proučavanje Svetog pisma ukazuje na to da su prethodna stajališta pogrešna, te da je ova zabluda samo još jedan pokazatelj napora velikog varalice da podupre svoju izvornu laž: "Ne, nećete umrijeti." Ako su mrtvi doista mrtvi, kao što smo otkrili da Pisma tako jasno uče, onda oni koji umiru nikako ne mogu uživati, ni u raj u ni na nebu.

Riječ "raj" doslovno znači vrt ili perivoj. Ona se ispravno i biblijski primjenjuje na Edenski vrt, iz kojeg je čovjek bio protjeran zbog grijeha. U Ezekielu 36:34,35 prorok ukazuje da stanje Edenskog vrta treba biti obnovljeno na zemlji, što je, prema svjedočanstvu apostola Petra u Djelima 3:20,21, ujedno i ujedinjena objava svih Božjih svetih proroka. Petar ovdje razdoblje u kojem će se ostvariti rehabilitacija zemaljskog raja naziva "vremenima obnove svih stvari" (ili restitucije).

Pažljivim provjeravanjem apostolovih riječi primijetit će se da razdoblje "obnove" treba uslijediti nakon drugog Kristovog dolaska – "Kojega nebo mora primiti do vremena obnove svih stvari." Ako raj, dakle, treba biti svjetsko stanje sreće i savršenstva ovdje na zemlji, on ne samo da nije postojao u vrijeme Isusovog Prvog dolaska, već, prema Petrovim riječima, neće postati stvarnost sve dok se Krist ne vrati i ne uspostavi svoje kraljevstvo.

RAZBOJNIK U RAJU

Što je Isus mislio pod svojim obećanjem razbojniku na križu? Isusova izjava: "Bit ćeš sa mnom u raj", odgovor je na razbojnikovu molbu: "Gospodine, sjeti me se kada dođeš u svoje kraljevstvo." (Luka 23:42) Ne trebamo pretpostaviti da je razbojnik znao mnogo o predloženom Mesijanskom kraljevstvu. Nije bilo nužno da o tome zna puno kako bi uputio ovakvu molbu. Natpis istaknut iznad Učiteljeve glave jasno je pokazivao da on tvrdi da je kralj; i premda u to vrijeme nije izgledalo kao da će Isus ikada moći vršiti kraljevsku vlast ili biti u poziciji da ikome pomogne, razbojnik je

nedvojbeno zaključio da ne može naškoditi ako pokaže mjeru poštovanja i priznanja ovom navodnom kralju zločincu tražeći da bude primljen u njegovo kraljevstvo.

Ovu gestu prijateljstva sa strane razbojnika, potaknutu pukom željom koja je bila otac njegovoj molbi, Isus je prihvatio i preveo u živo, blistavo obećanje – "Bit ćeš sa mnom u raj."

Da je Isusov odgovor bio zamišljen kao potvrda prikladnosti razbojnikove molbe ukazuje njegova upotreba riječi "zaista" – drugim riječima, tvoja je molba u skladu s božanskim planom. Ja jesam Kralj, imat ću kraljevstvo, i bit ćeš zapamćen u tom kraljevstvu – "Bit ćeš sa mnom u raj."

Da Isusovo kraljevstvo još nije bilo uspostavljeno u vrijeme kada je dao ovo obećanje razbojniku, očito je po tome što je učio svoje učenike da mole: "Dođi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja na zemlji, kao i na nebu." (Mat. 6:10) Ne samo da ova nadahnuta molitva naglašava činjenicu da Mesijansko kraljevstvo tada nije bilo stvarnost, već i potkrepljuje misao koju smo već otkrili, naime, da kada ono dođe, bit će točno ovdje na zemlji.

Razbojnik je, dakle, tražio zemaljski blagoslov, a Isusov je odgovor obećavao zemaljski blagoslov. Ovi zemaljski blagoslovi obnovljenog raja pod upravom Mesijanskog kraljevstva bit će dostupni cijelom čovječanstvu kada započnu vremena "obnove" (restitucije). Do tada, međutim, prijateljski raspoloženi razbojnik, kao i svi koji su u grobovima, moraju čekati na obećane blagoslove – čekati u snu smrti, do jutra novog zemaljskog dana, kada će ih probuditi glas Sina čovječjega. Ivan 5:28

Što je, dakle, Isus mislio pod izrazom "Danas", u svom obećanju razbojniku na križu? Prividna poteškoća u usklađivanju ovog odlomka s općim svjedočanstvom Svetog pisma u vezi sa stanjem mrtvih uzrokovana je pogrešnim stavljanjem zareza u našoj verziji Biblije kralja Jakova. Izvorni, nadahnuti spisi Biblije uopće nisu bili punktirani, jer interpunkcija u to vrijeme nije bila izumljena.

Interpunkcija je zapravo relativno modernog podrijetla, a u književnost je uvedena tek prije nekoliko stotina godina.

Prevoditelji naše engleske Biblije, vjerujući, kao i gotovo cijeli religiozni svijet, da je trenutak smrti trenutak prijelaza u nebesko blaženstvo, umetnuli su zarez u ovaj odlomak kako bi on glasio u skladu s njihovim teološkim dogmama. Samo promjenom položaja ovog zareza dobivamo ispravnu misao iz teksta: "Zaista ti kažem danas, bit ćeš sa mnom u raj." Tako Učitelj otkriva bezuvjetno povjerenje koje je imao u program Nebeskog Oca za njega.

To "danas" u Isusovoj izjavi bio je dan kada se s ljudskog stajališta činilo nemogućim da on ikada ima kraljevstvo. Ali Učiteljeva je vjera bila tako velika da je bio u stanju s punim pouzdanjem, čak i u vrijeme kada je svaka prirodna okolnost prkosila njegovoj nadi, definitivno i pozitivno uvjeriti razbojnika da će doista postojati Mesijansko kraljevstvo – raj će biti obnovljen, a on će biti tamo i imati priliku uživati u njegovim blagoslovima.

PAVAO UZNESEN U RAJ

U II. Korinćanima 12:1-4, Pavao govori o viziji u kojoj je bio "uznesen u raj". To je, kao što apostol objašnjava, bila "vizija", i to uopće ne podrazumijeva da je raj tada doista postojao. Apostol objašnjava da je u ovoj istoj viziji bio također uznesen do "trećeg neba". Ova informacija daje nam ključ za značenje cijele vizije.

Apostol Petar, u svojoj drugoj poslanici, 3. poglavlju, govori nam o ovom "trećem nebu" koje je Pavao vidio u viziji. Petar zapravo spominje sva tri "neba", a ne samo "treće". On objašnjava da su prva od tih nebesa postojala prije potopa u Noino vrijeme, te da su uništena u vrijeme potopa. On također navodi da su druga nebesa nastala u vrijeme potopa, te da trebaju biti uništena nakon drugog Kristovog dolaska. "Ipak," nastavlja apostol, "mi, prema njegovom obećanju, očekujemo nova nebesa i novu zemlju, u kojima prebiva pravednost."

Ova "nova nebesa" koja iščekujemo bila bi, dakle, "treća". Petar govori i o "novoj zemlji". Upravo tu "novu zemlju" Pavao opisuje kao

"raj" iz svoje vizije. Petar sada jasno daje do znanja da i nova ili "treća" nebesa i nova ili "rajska" zemlja trebaju biti stvoreni, ili dovedeni u postojanje, nakon drugog Kristovog dolaska. To potvrđuje naša prethodna otkrića, naime, da raj još ne postoji, stoga nitko ne može otići u raj u trenutku smrti.

BLAGOSLOVI NA "RAJSKOJ" ZEMLJI

Petar kaže da mi "prema njegovom obećanju" iščekujemo "nova nebesa i novu zemlju". "Obećanje" na koje apostol očito aludira jest ono iz Izaije 65:17-25. Jedna od istaknutih činjenica vezanih uz ovo obećanje, kao što će se primijetiti nakon njegovog čitanja, jest da sa stvaranjem "nove zemlje" dolazi "radovanje"; kraj "plaču"; od tada više nema "dojenčeta od nekoliko dana"; dolazi ekonomska sigurnost u tome što će oni koji grade kuće u njima i "stanovati"; "neće se uzalud truditi, niti rađati za nevolju"; prije nego zazovu Gospodin će "odgovoriti"; "vuk i janje zajedno će pasti"; i konačno, sveobuhvatno obećanje: "Neće uditi ni uništavati na svoj mojoj svetoj gori [kraljevstvu], govori JAHVE." Ovo je jedno od slavni obećanja kraljevstva u Bibliji, jer se izraz "gora" ovdje koristi za simboliziranje Božjeg kraljevstva. To je ona gora koju je opisao Daniel (pogl. 2:35,44,45) a koja treba rasti i ispuniti cijelu zemlju. To je kraljevstvo u kojem će razbojnik na križu biti zapamćen: kraljevstvo koje će obnoviti rajske uvjete širom svijeta. Ništa u ovom proročanstvu ne ukazuje na to da je to obećanje o nebeskim blagoslovima – sve je zemaljsko.

Ista nova nebesa i nova zemlja spominju se u Otkrivenju 21:1-4, s istim blagoslovima za koje je obećano da će uslijediti nakon njihove uspostave. Kakvi su to samo predivni, dalekosežni blagoslovi! Citiramo: "Bog će obrisati svaku suzu s njihovih očiju; i smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti: jer je prijašnje prošlo."

I Izaija i Otkrivač povezuju "nova nebesa" i "novu zemlju" s "novim Jeruzalemom". Pavao, u Galaćanima 4:26, poistovjećuje crkvu s tom nebeskom klasom Jeruzalema. Crkva se također naziva Kristovom "zaručnicom", a u Otkrivenju 21:9,10 saznajemo da je ta

"zaručnica" doista "novi Jeruzalem". Tako je to da će, kada nova nebesa i nova zemlja konačno budu uspostavljeni, klasa crkve već biti popunjena, te će biti s Gospodinom Isusom kao subaštinci s njim u ovom novom uređenju kraljevstva. Tada će se, kao njegova zaručnica, pridružiti blagoslovljenom djelu vraćanja života svima koji budu htjeli čuti i doći k izvoru života koji će tada biti pružen – "I Duh [naš Gospodin Isus] i zaručnica govore: Dođi. I tko god želi, neka uzme vode života zabadava." (Otkr. 22:17) Prikazano je kako ova voda života izvire ispod prijestolja Božjeg i Janjetovog – što je predivan, kombinirani simbolizam koji nam govori da će blagoslovi života koji će tada biti dostupni biti podložni vladinim propisima novog kraljevstva – "prijestolja" – i bit će besplatni za sve koji ih žele zbog otkupiteljskog djela zaklanog Janjeta. Otkr. 22:1

"Nebesa" i "zemlja" su također, naravno, simbolični; a Pisma ukazuju na to da oni predstavljaju dvije faze novog kraljevstva: nebesku fazu sastavljenu prvenstveno od Isusa i njegove proslavljene crkve, koji će biti duhovni, nevidljivi vladari u kraljevstvu; te zemaljsku fazu sačinjenu uglavnom od uskrnulih drevnih proroka i drugih dostojnih pojedinaca iz prošlosti, koji trebaju postati "knezovi po svoj zemlji". – Ps. 45:16

Isus je rekao: "Vidjet ćete Abrahama, Izaka i Jakova i sve proroke u kraljevstvu Božjem", i doista, oni će uskrsnuti iz mrtvih i biti vraćeni u savršeni ljudski život; a upravo će ti savršeni "državnici", predstavnici božanskog Krista, imati izravnog posla sa svijetom čovječanstva. Da, bit će to stvarno kraljevstvo, i kada bude uspostavljeno, stvarni blagoslovi života bit će rezultat za cjelokupno stvorenje koje uzdiše.

To je, dakle, nada koju nam Pisma nude kao utjehu i oslonac u vrijeme potrebe. Slava, čast i besmrtnost, kao subaštinci s Isusom u njegovom kraljevstvu za sve vjerne kršćane; te obnovljeni ljudski život u zemaljskom raju za sve ostale iz čovječanstva koji će, kada se Mesijino kraljevstvo uspostavi, poštovati njegove zakone i prihvatiti "vodu života zabadava."

BLAGOSLOVI KRALJEVSTVA

Kakvo će samo slavno vrijeme blagoslova ovo božansko kraljevstvo pružiti svijetu bolesnom od grijeha, kao odgovor na molitvu: "Dođi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja na zemlji, kao i na nebu"! Bit će to doista nova rasporedba. Prijelazi iz jedne u drugu rasporedbu u prošlosti bili su uočljivi i istaknuti, ali ova će promjena biti najistaknutija i najsudbonosnija od svih, jer će značiti prijenos vladavine nad svijetom iz Sotonine vladavine smrti u Mesijinu vladavinu života; s praznovjernog obožavanja lažnih bogova na inteligentno obožavanje Jehove, pravoga Boga, i Krista, njegovog Sina, Otkupitelja svijeta i Davatelja života.

Sama pomisao na takve dalekosežne promjene bila bi zapanjujuća za vjeru da nije spoznaje da ih je obećao i isplanirao Svemogući Bog i Stvoritelj svemira, koji je jednako tako moćan vratiti mrtve u život preko svog Sina, kao što je bio moćan stvoriti život na samom početku. I kakav će to biti prizor – cijela se rasa vraća Bogu i životu s pjesmama vječne radosti na usnama i u srcima! Ah, da, "radost i veselje će zadobiti, a tuga i uzdisanje će pobjeći." – Iza. 35:10

Tuga i uzdisanje sada se čine neodvojivima od našeg bića, a ipak božansko obećanje kaže da će oni "pobjeći". Grijeh, bolest i smrt bili su uzroci sve tuge na svijetu, a te "neprijatelje" rase uništiti će kraljevska moć Mesije. Tako će, iako je plač u kostrijeti i pepelu trajao kroz dugu noć vladavine grijeha i smrti, radost dočekati stvorenje koje uzdiše u Milenijskom jutru koje će sada tako skoro svanuti. Tada će se suze obrisati sa svih lica, a ljepota će se dati umjesto pepela, i ulje radosti umjesto duha klonulosti.

U Izaiji 25:6-9 prorok nam daje proročanski opis novog kraljevstva, kada će rajski uvjeti biti obnovljeni širom svijeta, a dio ovog proročanstva izjavljuje da će Bog tada "zauvijek uništiti smrt". U I. Korinćanima 15:54 apostol Pavao citira ovo obećanje i objašnjava da će ono biti ispunjeno nakon uzdizanja crkve u besmrtnost sa svojim Gospodinom.

Jedno od prvotnih obećanja blagoslova kraljevstva bilo je dano Abrahamu, u kojem mu je Bog rekao da će se kroz njegovo sjeme blagosloviti sve obitelji na zemlji. U Galaćanima 3:8,16 i 27-29, Pavao objašnjava da će ispunjenje obećanja danog Abrahamu doći kroz Krista i njegovu proslavljenu crkvu, njegove vjerne sljedbenike iz ovog doba. To je, dakle, razlog zašto rajski uvjeti života i sreće do sada nisu bili obnovljeni na zemlji; to jest, Kristovi sljedbenici iz ovog doba, koji trebaju dijeliti njegov nebeski dom i biti subaštinici s njim u dijeljenju blagoslova života svijetu, prvo moraju biti izabrani i pripremljeni za svoj visoki položaj u kraljevstvu.

Znakovi vremena bez ikakve sumnje pokazuju da živimo na kraju ovog doba, kada je posao izbora Kristove crkve gotovo završen. To znači da se "slatka budućnost" zlatnog doba svjetskog blagoslova sada približava, da će uskoro tamna noć plača ustupiti mjesto jutru pjesme. Kakvo će to biti radosno vrijeme kada sprovodi više neće biti svakodnevice, već će na njihovo mjesto doći sretan ponovni susret s prijateljima i rodbinom koje smo nekoć voljeli, ali su nakratko bili izgubljeni u smrti – ponovni susret koji će biti trajan za sve one koji tada budu poštivali zakone tog božanskog kraljevstva, te kroz poslušnost postali dionici obnoviteljskih moći božanskog Krista i njegove proslavljene zaručnice. Otkr. 22:17

Nijedno stvorenje otkupljene rase neće biti prenisko da ga božanska milost ne bi dosegnula putem svemogućе i blagoslovljene posredničke uloge kraljevstva. Nijedna degradacija grijeha neće biti preduboka da bi je ruka milosrđa dokučila, kako bi spasila krvlju kupljenu dušu; nijedna tama neznanja i praznovjerja neće biti pregusta ni u jednom srcu da svjetlo božanske istine i ljubavi ne bi prodrlo u njen mrak i donijelo joj spoznaju o radosti i veselju novog dana te priliku da kroz poslušnost sudjeluje u njegovim blagoslovima. Nijedna bolest koja može napasti i zagaditi fizički sustav neće biti izvan brze kontrole Velikog Liječnika. I nikakva deformacija ili mentalna bolest neće se moći oduprijeti njegovom iscjeljujućem dodiru.

No, neka nitko ni na trenutak ne pretpostavi da to znači univerzalno pomirenje i spasenje svakog pojedinca bez obzira na njihovu poslušnost zakonima novog kraljevstva; jer Pisma ne naučavaju nikakvo takvo bezuvjetno spasenje. U Djelima 3:20-23 apostol nam govori o nadolazećem vremenu obnove koje je Bog obećao na usta svih svojih svetih proroka, ali jasno daje do znanja da će primanje tih blagoslova od strane pojedinca ovisiti o poslušnosti "tom proroku" – božanskom Kristu. On kaže: "I dogodit će se da će svaka duša koja ne posluša toga proroka biti istrijebljena iz naroda."

Pavao je postavio pitanje kako itko može vjerovati u Krista ako nije čuo za njega. Doista, nitko neće biti ni spašen ni izgubljen u svom neznanju. Pisma uče da nitko neće biti uništen u onome što Otkrivač opisuje kao "drugu smrt" sve dok, kroz jasno znanje istine, ne dobije punu priliku da povjeruje i posluša. Kako bi se postigao taj cilj, Božji plan predviđa buđenje svih koji spavaju u smrti. Na ovo se buđenje Pavao osvrće kada kaže da je Božja volja da svi budu "spašeni" – ne spašeni za vječnost, već spašeni od sna smrti kako bi mogli doći do spoznaje istine, posebno istine o Božjem daru njegovog Sina da bude njihov Otkupitelj. Ali vječni će život biti sretan udio samo onih koji, kada budu prosvijetljeni, "povjeruju" u njega. Ovo ograničenje Božje milosti jasno je izrečeno u Ivanu 3:16: "Jer Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenog Sina da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni."

Nije na nama da nagađamo koliko će ih puno ili malo odbaciti Božju milost tijekom Milenijskog razdoblja, kada će čista poruka istine prekriti zemlju. Sadašnji nam uvjeti ne nude nikakav kriterij po kojem bismo sudili, jer je svijet u cjelini u današnje vrijeme zaslijepljen varljivim utjecajima velikog varalice, Sotone. Pogrešno je pretpostavljati da svi koji žive u dometu zvuka crkvenih zvona imaju poštenu priliku znati o Kristu i vjerovati u njega iz razloga što postoji toliko oprečnih crkvenih zvona. To jest, oni su i sami beznadno podijeljeni oko toga što sačinjava istinu; a ako slijepac slijepca vodi, što možemo očekivati

nego da će obojica pasti u jarak zbrke i sumnje. Tako i jest.

Ali na samom početku razdoblja kraljevstva, u kojem je razbojnik na križu tražio da ga se sjeti, Sotona, glavni varalica čovječanstva, bit će svezan. (Otkr. 20:1,2) Prorok dolazak Mesije na vlast uspoređuje s izlaskom sunca, pri čemu je novi Kralj zemlje nazvan "Suncem Pravednosti", koje treba izaći sa zdravljem i životvornim moćima, raspršujući magle tame i praznovjerja te prosvjetljujući svijet istinskim Evanđeljem o Božjoj ljubavi. – Mal. 4:2

Bit će to vrijeme kada će svi imati vjerodostojnu priliku dokazati svoju odanost

božanskim načelima pravednosti koja će se tada primjenjivati u uređenjima Mesijanskog kraljevstva, imajući privilegiju vječno boraviti u tom obnovljenom zemaljskom raju. Oni koji ne budu vjerovali i slušali bit će, prema Pismima, "istrijebljeni iz naroda". – Djela 3:23

Tako neka dođe Božje kraljevstvo, i njegova volja neka bude na zemlji, kao što je na nebu. Tako neka Krist vlada kao Očev namjesnik dok ne pokori svaku neprijateljsku vlast i moć, te ne učini da se svako koljeno prigne i svaki jezik prizna mudrost, pravdu, ljubav i moć Boga Oca.

PRONAĐITE ODGOVORE

U današnjem zbunjenom svijetu punom informacija,
Pitate li se... Koji su smisao i svrha mog života?
Biblija nudi jasne i praktične odgovore.
Otkrijte istinsku vjeru i trajnu nadu.

NARUČITE VAŠ BESPLATNI PRIMJERAK

Posjetite našu web stranicu ili nam se
obratite **direktno** za narudžbu.

UDRUGA ISTRAŽIVAČA BIBLIJE

Kneza Branimira 18, 44010 Sisak

098-199-4362

www.istrzivaciBiblijeuHrvatskoj.com

UDRUGA ISTRAŽIVAČA BIBLIJE | www.istrzivaciBiblijeuHrvatskoj.com